I

(Kötelezően közzéteendő jogi aktusok)

A BIZOTTSÁG 108/2006/EK RENDELETE

(2006. január 19.)

az 1606/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban az egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1725/2003/EK rendeletnek az IFRS 1, 4, 6 és 7 nemzetközi pénzügyi beszámolási standard, az IAS 1, 14, 17, 32, 33 és 39 nemzetközi számviteli standard, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság IFRIC 6 értelmezése tekintetében történő módosításáról

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó Szerződésre,

tekintettel a nemzetközi számviteli standardok alkalmazásáról szóló, 2002. július 19-i 1606/2002/EK [1] európai parlamenti és tanácsi rendeletre, és különösen annak 3. cikke (1) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 1725/2003/EK [2] bizottsági rendelettel egyes, 2002. szeptember 14-én érvényben lévő nemzetközi standardok és értelmezések elfogadásra kerültek.

(2) 2005. június 30-án a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) közzétette az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazásának* és az IFRS 6 *Az ásványkincsek feltárása és felmérésé*hez készített „A következtetések alapjának" módosításait, hogy tisztázzák az egyik kivételnek a szövegezését, amelyet azoknak az IFRS-eket először alkalmazóknak biztosítottak, akik 2006. január 1. előtt kívánják az IFRS 6-ot alkalmazni.

(3) 2005. augusztus 18-án az IASB közzétette az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standardot. Ez új követelményeket fogalmaz meg a pénzügyi instrumentumokra vonatkozó azon információk javítására, amelyeket a gazdálkodó egységek a pénzügyi kimutatásaikban szolgáltatnak. A standard felváltja az IAS 30 *Közzétételek a bankok és hasonló pénzügyi intézmények pénzügyi kimutatásaiban* standardot, valamint az IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás* standard egyes követelményeit.

(4) 2005. augusztus 18-án az IASB kibocsátotta az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása* standard *Tőkeközzétételek* című módosítását is, amely közzétételi követelményeket ír elő a gazdálkodó egység tőkéjével kapcsolatosan.

(5) 2005. augusztus 18-án az IASB kibocsátotta az IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés*, valamint az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standardok *Pénzügyi garancia szerződések* című módosítását. A módosítás azt hivatott biztosítani, hogy a pénzügyi garancia szerződések kibocsátói feltüntetik a mérlegükben a szerződések eredményeképpen adódó kötelezettségeket.

(6) 2005. szeptember 1-jén a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) kibocsátotta az IFRIC 6 *Bizonyos piacon való részvételből eredő kötelezettségek – Hulladék elektromos és elektronikus berendezések* értelmezést (a továbbiakban: IFRIC 6). Az IFRIC 6 tisztázza a hulladékkezelési költségekkel kapcsolatos kötelezettségek elszámolását.

(7) A terület szakértőivel folytatott konzultáció során bebizonyosodott, hogy az IFRS 1, IFRS 4, IFRS 7, IAS 1, IAS 39 és az IFRIC 6 megfelelnek az 1606/2002/EK rendelet 3. cikkének (2) bekezdésében az elfogadáshoz megállapított szakmai kritériumoknak.

(8) Az IFRS 7 elfogadása következésképpen maga után vonja más nemzetközi számviteli standardok módosítását, a nemzetközi számviteli standardok közötti összhang biztosítása érdekében. Az ebből szükségszerűen következő módosítások az IFRS 1, IFRS 4, IAS 14, IAS 17, IAS 32, IAS 33 és az IAS 39 standardokat érintik.

(9) A 1725/2003/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(10) Az ebben a rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Számviteli Szabályozási Bizottság véleményével,

[1] HL L 243., 2002.9.11., 1. o.

[2] HL L 261., 2003.10.13., 1. o. A legutóbb az 2106/2005/EK rendelettel (HL L 337, 2005.12.22., 16. o.) módosított rendelet.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1725/2003/EK rendelet Melléklete a következőképpen módosul:

(1) Az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása* Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standard az IFRS 1 és az IFRS 6 *Az ásványkincsek feltárása és felmérésé*hez készített „A következtetések alapjának" módosításával összhangban módosul, az e rendelet Mellékletében foglaltaknak megfelelően;

(2) Az IAS 30 *Közzétételek a bankok és hasonló pénzügyi intézmények pénzügyi kimutatásaiban* Nemzetközi Számviteli Standard helyébe az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* lép, az e rendelet Mellékletében foglaltaknak megfelelően;

(3) Az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása* Nemzetközi Számviteli Standard módosul az IAS 1 *Tőkeközzétételek* című módosításával összhangban, az e rendelet Mellékletében foglaltaknak megfelelően;

(4) Az IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés*, valamint az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standard az IAS 39 és az IFRS 4 módosításával összhangban módosulnak, az e rendelet Mellékletében foglaltaknak megfelelően;

(5) A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság IFRIC 6 *Bizonyos piacon való részvételből eredő kötelezettségek – Hulladék elektromos és elektronikus berendezések* értelmezése az e rendelet Mellékletében foglaltaknak megfelelően beillesztésre kerül;

(6) Az IFRS 7 elfogadása következésképpen maga után vonja az IFRS 1 és IFRS 4, valamint az IAS 14, IAS 17, IAS 32, IAS 33 és IAS 39 standard módosítását az IFRS 7 standard C Függelékével összhangban, az e rendelet Mellékletében foglaltaknak megfelelően;

(7) Az IAS 32 az IAS 39 és az IFRS 4 e rendelet Mellékletében foglalt módosításaival összhangban módosításra kerül.

2. cikk

(1) Az IFRS 1, valamint az IAS 39 és az IFRS 4 e rendelet Mellékletében szereplő módosításait minden vállalatnak legkésőbb a 2006-os pénzügyi éve kezdő napjától alkalmaznia kell.

(2) Az e rendelet Mellékletében szereplő IFRS 7-et és IAS 1-módosítást minden vállalatnak legkésőbb a 2007-es pénzügyi éve kezdő napjától alkalmaznia kell.

(3) Az e rendelet Mellékletében szereplő IFRIC 6-ot minden vállalatnak legkésőbb a 2006-os pénzügyi éve kezdő napjától alkalmaznia kell.

A decemberi kezdőnappal rendelkező vállalatoknak azonban legkésőbb a 2005-ös pénzügyi év kezdő napjától alkalmazniuk kell az IFRIC 6-ot.

3. cikk

E rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2006. január 19-i-án/-én.

a Bizottság részéről
Charlie McCREEVY
a Bizottság tagja

MELLÉKLET

NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK

IFRS 1	Az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazásának* és az IFRS 6 *Az ásványkincsek feltárása és felmérésének* készített „A következtetések alapjának” módosításai
IFRS 7	Az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek*
IAS 1	Az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása* standard *Tőkeközzétételek* című módosítása
IAS 39 IFRS 4	Az IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés*, valamint az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standardok *Pénzügyi garancia szerződések* című módosítása
IFRIC 6	IFRIC 6 értelmezés: *Bizonyos piacon való részvételből eredő kötelezettségek – Hulladék elektromos és elektronikus berendezések*

Sokszorosítása az Európai Gazdasági Térségben megengedett. Minden meglévő jog fenntartva az EGT-n kívül, kivéve a személyes felhasználás vagy más jogszerű eljárás céljából történő sokszorosítás jogát. További információ az IASB-től szerezhető be a www.iasb.org címen.

Módosítások az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása* standardhoz

Ez a dokumentum ismerteti az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása* standard módosításait. A módosítások véglegesítik azokat a javaslatokat, amelyek az ezen IFRS javasolt módosításainak 2005. április 29-én közzétett nyilvános tervezetében szerepeltek.

Az IFRS 1 módosításai

A 36B bekezdés és az azt megelőző címsor a következőképpen módosulnak.

Mentesítés az IFRS 6-ra vonatkozó összehasonlító információk bemutatásának kötelezettsége alól

36B Annak a gazdálkodó egységnek, amely 2006. január 1. előtt tér át a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokra, és amely úgy dönt, hogy az IFRS 6 *Az ásványkincsek feltárása és felmérése* standardot 2006. január 1. előtt alkalmazza, az első IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásaiban bemutatott összehasonlító információkra nem kell teljesítenie az IFRS 6 követelményeit.

IFRS 7 NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARD

Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek

CÉL

1. A jelen standard célja, hogy előírja a gazdálkodó egységeknek, hogy pénzügyi kimutatásaikban olyan közzétételeket szerepeltessenek, amelyek képessé teszik a felhasználókat a következők értékelésére:

   (a) a pénzügyi instrumentumok jelentősége a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetének és teljesítményének szempontjából;

   valamint

   (b) a pénzügyi instrumentumokból eredő azon kockázatok jellege és mértéke, amelyeknek a gazdálkodó egység a beszámolási időszak során és a beszámolási fordulónapkor ki van téve, és hogy a gazdálkodó egység hogyan kezeli ezeket a kockázatokat.

2. A jelen standardban foglalt alapelvek kiegészítik a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek megjelenítésére, értékelésére és bemutatására vonatkozóan az IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás* és az IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* standardokban foglalt alapelveket.

HATÓKÖR

3. Ezt az IFRS-t valamennyi gazdálkodó egységnek alkalmaznia kell a pénzügyi instrumentumok valamennyi típusára, kivéve:

   (a) az IAS 27 *Konszolidált és egyedi pénzügyi kimutatások*, az IAS 28 *Társult vállalkozásokban lévő befektetések*, vagy az IAS 31 *Közös vállalkozásokban lévő érdekeltségek* standardok alapján elszámolt leányvállalatokban, társult vállalkozásokban, és közös vállalkozásokban meglévő érdekeltségeket. Egyes esetekben azonban az IAS 27, az IAS 28 vagy az IAS 31 megengedi a gazdálkodó egységnek, hogy a leányvállalatban, társult vállalkozásban vagy közös vállalkozásban lévő érdekeltséget az IAS 39 használatával számolja el; ezekben az esetekben a gazdálkodó egységeknek a jelen standard közzétételi követelményein felül az IAS 27, az IAS 28 vagy az IAS 31 közzétételi követelményeit is alkalmazniuk kell. A gazdálkodó egységeknek a jelen standardot kell alkalmazniuk minden olyan származékos termékre is, amelyek leányvállalatokban, társult vállalkozásokban vagy közös vállalkozásokban lévő érdekeltségekhez kapcsolódnak, kivéve, ha a származékos termék megfelel a tőkeinstrumentum IAS 32-ben található fogalmának.

   (b) a munkáltatóknak a munkavállalói juttatási programokból származó jogait és kötelmeit, amelyekre az IAS 19 *Munkavállalói juttatások* standard vonatkozik.

   (c) a függő ellenértékekre vonatkozó szerződéseket egy üzleti kombinációban (lásd az IFRS 3 *Üzleti kombinációk* standardot). E kivétel kizárólag a felvásárlóra vonatkozik.

   (d) a biztosítási szerződéseket, ahogy azokat az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standard meghatározza. Ezt az IFRS-t azonban alkalmazni kell a biztosítási szerződésekbe beágyazott származékos termékekre, ha az IAS 39 ezekre vonatkozóan elkülönült elszámolást ír elő a gazdálkodó egységnek.

   (e) azokat a pénzügyi instrumentumokat, szerződéseket és kötelezettségeket a részvény alapú kifizetési ügyletek keretében, amelyekre az IFRS 2 *Részvény-alapú kifizetés* standard vonatkozik, kivéve hogy a jelen standard vonatkozik az IAS 39 5–7. bekezdésének hatókörébe tartozó szerződésekre.

4. A jelen standard a megjelenített és a meg nem jelenített pénzügyi instrumentumokra egyaránt vonatkozik. A megjelenített pénzügyi instrumentumok magukban foglalják az IAS 39 hatókörébe tartozó pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket. A meg nem jelenített pénzügyi instrumentumok közé tartoznak egyes olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek ugyan az IAS 39 hatókörén kívül esnek, de a jelen standard hatókörébe tartoznak (mint például egyes hitelnyújtási elkötelezettségek).

5. A jelen standard vonatkozik az IAS 39 hatókörébe tartozó, nem pénzügyi tételek vásárlására vagy eladására irányuló szerződésekre (lásd az IAS 39 5–7. bekezdését).

A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK CSOPORTJAI ÉS A KÖZZÉTÉTEL SZINTJE

6. Amikor a jelen standard a pénzügyi instrumentumok csoportjai szerinti bontásban ír elő közzétételeket, a gazdálkodó egységnek olyan csoportokba kell rendeznie a pénzügyi instrumentumokat, amelyek megfelelnek a közzétett információk jellegének és figyelembe veszik az adott pénzügyi instrumentumok jellegzetességeit. A gazdálkodó egységnek elegendő információt kell nyújtania, hogy el lehessen végezni a mérlegben bemutatott sorok egyeztetését.

A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK JELENTŐSÉGE A PÉNZÜGYI HELYZET ÉS TELJESÍTMÉNY SZEMPONTJÁBÓL

7. **A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie azokat az információkat, amelyek képessé teszik pénzügyi kimutatásainak felhasználóit arra, hogy a pénzügyi helyzet és teljesítmény szempontjából értékeljék a pénzügyi instrumentumok jelentőségét.**

Mérleg

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek kategóriái

8. Az IAS 39-ben meghatározott következő kategóriák mindegyikének közzé kell tenni a könyv szerinti értékét vagy magában a mérlegben, vagy a megjegyzésekben:

(a) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, elkülönülten bemutatva (i) azokat, amelyek a kezdeti megjelenítéskor lettek ekként megjelölve; és (ii) azokat, amelyek az IAS 39-cel összhangban kereskedési céllal tartottként vannak besorolva;

(b) lejáratig tartandó befektetések;

(c) kölcsönök és követelések;

(d) értékesíthető pénzügyi eszközök;

(e) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek, elkülönülten bemutatva (i) azokat, amelyek a kezdeti megjelenítéskor lettek ekként megjelölve; és (ii) azokat, amelyek az IAS 39-cel összhangban kereskedési céllal tartottként vannak besorolva;

valamint

(f) az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek.

Nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek

9. Ha a gazdálkodó egység valamely kölcsönt vagy követelést (vagy kölcsönök vagy követelések egy csoportját) nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelölt meg, akkor közzé kell tennie:

(a) a kölcsön vagy követelés (vagy a kölcsönök, illetve követelések egy csoportjának) maximális *hitelkockázati* kitettségét (lásd a 36. bekezdés (a) pontját) a beszámolási fordulónapon.

(b) azt az összeget, amellyel bármely kapcsolódó hitelderivatíva vagy hasonló instrumentum csökkenti ezt a maximális hitelkockázati kitettséget.

(c) a kölcsön vagy követelés (vagy a kölcsönök, vagy követelések egy csoportja) valós értékében a beszámolási időszak során és kumuláltan bekövetkezett azon változás összegét, amely a pénzügyi eszköz hitelkockázata változásainak tulajdonítható, amelyet meghatározhatnak:

(i) a valós értékében bekövetkezett azon változás összegeként, amely nem a *piaci kockázat*ot keletkeztető piaci viszonyok változásainak tulajdonítható;

vagy

(ii) egy olyan alternatív módszer használatával, amely a gazdálkodó egység megítélése szerint hűebben tükrözi a valós értékében bekövetkezett azon változás összegét, amely az eszköz hitelkockázata változásainak tulajdonítható.

A piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásai közé tartoznak például a megfigyelt (irányadó) kamatláb, az árutőzsdei árak, a devizaárfolyamok, vagy az ár-, illetve árfolyamindexek változásai.

(d) bármely kapcsolódó hitelderivatíva vagy hasonló instrumentum valós értékében a beszámolási időszak során és a kölcsön vagy a követelés megjelölése óta kumuláltan bekövetkezett változás összegét.

10. Ha a gazdálkodó egység egy pénzügyi kötelezettséget az IAS 39 9. bekezdésével összhangban a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltnek jelölt meg, közzé kell tennie:

(a) a pénzügyi kötelezettség valós értékében a beszámolási időszak során és kumuláltan bekövetkezett változás összegét, amely ezen kötelezettség hitelkockázata változásainak tulajdonítható, amelyet meghatározhatnak:

(i) a valós értékében bekövetkezett azon változás összegeként, amely nem a piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásainak tulajdonítható (lásd a B Függelék B4 bekezdését);

vagy

(ii) egy olyan alternatív módszer használatával, amely a gazdálkodó egység megítélése szerint hűebben tükrözi a valós értékében bekövetkezett azon változás összegét, amely a kötelezettség hitelkockázata változásainak tulajdonítható.

A piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásai közé tartoznak például az irányadó kamatláb, egy másik gazdálkodó egység pénzügyi instrumentuma árának, az árutőzsdei árak, a devizaárfolyamok, vagy az ár-, illetve árfolyamindexek változásai. Jegyhez kötési jellemzőt tartalmazó szerződések esetében a piaci viszonyok változásai közé tartozik a kapcsolódó belső vagy külső befektetési alap teljesítményében bekövetkező változás.

(b) a pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke, valamint azon összeg közötti eltérést, amelyet a gazdálkodó egységnek a szerződés alapján kellene fizetnie a kötelem jogosultjának a futamidő lejáratakor.

11. A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a 9. bekezdés (c) pontjában és a 10. bekezdés (a) pontjában megfogalmazott követelményeknek való megfelelés érdekében alkalmazott módszereket.

(b) ha a gazdálkodó egység úgy ítéli meg, hogy az általa a 9. bekezdés (c) pontjában és a 10. bekezdés (a) pontjában foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében nyújtott közzététel nem tükrözi hűen a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség valós értékében a hitelkockázatában bekövetkezett változásoknak tulajdonítható változásokat, akkor közzé kell tennie az ezen következtetéshez vezető okokat és az általa fontosnak ítélt tényezőket.

Átsorolás

12. Ha a gazdálkodó egység egy pénzügyi eszközt átsorolt:

(a) a valós értéken értékelt eszközökből a bekerülési értéken vagy amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök közé;

vagy

(b) a bekerülési értéken vagy amortizált bekerülési értéken értékelt eszközökből a valós értéken értékelt eszközök közé;

közzé kell tennie az egyes kategóriákból kivezetett, valamint az egyes kategóriákba átsorolt összegeket, valamint az átsorolás okát (lásd az IAS 39 51–54. bekezdéseit).

Kivezetés

13. A gazdálkodó egység olyan módon adhatott át pénzügyi eszközöket, hogy a pénzügyi eszközök egy része, vagy azok összessége nem felel meg a kivezetés feltételeinek (lásd az IAS 39 15–37. bekezdését). A gazdálkodó egységnek az ilyen pénzügyi eszközök valamennyi csoportjára vonatkozóan közzé kell tennie:

(a) az eszközök jellegét;

(b) azon tulajdonlással járó kockázatok és hasznok jellegét, amelyekre vonatkozóan a gazdálkodó egység kitettsége továbbra is fennáll;

(c) ha a gazdálkodó egység továbbra is megjeleníti az összes eszközt, az eszközök és a kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értékét;

továbbá

(d) ha a gazdálkodó egység az eszközök megjelenítését a folytatódó részvétel mértékéig folytatja, az eredeti eszközök teljes könyv szerinti értékét, a gazdálkodó egység által továbbra is megjelenített eszközök értékét, valamint a kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értékét.

Biztosíték

14. A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a kötelezettségek vagy függő kötelezettségek biztosítékául jelzáloggal terhelt pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét, ideértve azokat az összegeket is, amelyeket az IAS 39 37. bekezdésének (a) pontjával összhangban átsoroltak;

továbbá

(b) a terhelése feltételeit.

15. Ha a gazdálkodó egység (pénzügyi vagy nem pénzügyi eszközre vonatkozó) biztosítékkal rendelkezik, és megengedett számára a biztosíték értékesítése vagy újbóli megterhelése a biztosíték tulajdonosa nemteljesítésének hiányában is, a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a birtokolt biztosíték valós értékét;

(b) az ilyen módon eladott vagy újra megterhelt biztosíték valós értékét, és azt, hogy a gazdálkodó egységnek fennáll-e kötelme annak visszaszolgáltatására;

továbbá

(c) a fedezet általa történő használatához kapcsolódó feltételeket.

Hitelezési veszteségek értékvesztési számlája

16. Ha a hitelezési veszteségek a pénzügyi eszközök értékvesztését okozzák és a gazdálkodó egység elkülönített számlán (például egy az egyedi értékvesztések könyvelésére használt különálló értékvesztési számlán, vagy egy hasonló, az eszközök együttes értékvesztésének könyvelésére használt különálló értékvesztési számlán) tartja nyilván az értékvesztéseket, és nem közvetlenül az eszköz könyv szerinti értékét csökkenti, a gazdálkodó egységnek a pénzügyi eszközök mindegyik csoportjára nézve közzé kell tennie az említett számlán a beszámolási időszakban történt mozgások levezetését.

Összetett pénzügyi instrumentumok, amelyek több beágyazott származékos terméket tartalmaznak

17. Ha a gazdálkodó egység olyan instrumentumot bocsátott ki, amely kötelezettség és tőke elemet egyaránt tartalmaz (lásd az IAS 32 28. bekezdését), valamint az instrumentum több olyan beágyazott származékos terméket is magában foglal, melyek értéke egymástól függ (pl. visszahívható átváltoztatható adósságinstrumentum), e jellemzők létezését a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie.

Nemteljesítések és szerződésszegések

18. A beszámolási fordulónapon megjelenített *fizetendő hitelek* tekintetében a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a tőke, a kamat, a törlesztő alap vagy a törlesztési feltételek adott időszakban bekövetkezett nemteljesítéseinek részleteit;

(b) a beszámolási fordulónapon nemteljesítésben lévő fizetendő hitelek könyv szerinti értékét;

továbbá,

(c) hogy a nemteljesítést helyre hozták-e, vagy hogy a fizetendő hitelek feltételei újratárgyalásra kerültek-e a pénzügyi kimutatások közzétételre történő jóváhagyását megelőzően.

19. Ha a beszámolási időszakban a 18. bekezdésben említettektől eltérő hitel-megállapodási feltételeket sértettek meg, a gazdálkodó egységnek ugyanazokat az információkat kell közzétennie, amelyeket a 18. bekezdés ír elő, amennyiben az említett szerződésszegések lehetővé tették a hitelező számára gyorsított ütemű visszafizetés kérését (kivéve, ha a beszámolási fordulónapon vagy az előtt a szerződésszegéseket orvosolták, vagy a hitelfeltételeket újratárgyalták).

Eredménykimutatás és saját tőke

Bevételek, ráfordítások, nyereségek vagy veszteségek tételei

20. A gazdálkodó egységnek magukban a pénzügyi kimutatásokban vagy a megjegyzésekben közzé kell tennie a bevételek, ráfordítások, nyereségek vagy veszteségek következő tételeit:

(a) a következőkön képződött nettó nyereséget vagy veszteséget:

(i) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek, elkülönülten bemutatva a kezdeti megjelenítéskor ekként megjelölt pénzügyi eszközökön és pénzügyi kötelezettségeken képződött nyereségeket és veszteségeket, és az IAS 39-cel összhangban kereskedési céllal tartottként besorolt pénzügyi eszközökön és pénzügyi kötelezettségeken képződött nyereségeket és veszteségeket;

(ii) értékesíthető pénzügyi eszközök, elkülönülten bemutatva azon nyereség vagy veszteség összegét, amelyet a beszámolási időszakban közvetlenül a saját tőkével szemben számoltak el, és azt az összeget, amelyet eltávolítottak a saját tőkéből és amelyet a beszámolási időszak nyereségében vagy veszteségében számoltak el.

(iii) lejáratig tartandó befektetések;

(iv) kölcsönök és követelések;

valamint

(v) amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek;

(b) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltektől eltérő pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek (effektív kamatláb-módszer használatával számított) összes kamatbevételét és összes kamatráfordítását;

(c) a következőkből származó (az effektív kamatláb megállapításában szereplő összegektől eltérő) díjbevételeket és díjráfordításokat:

(i) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltektől eltérő pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek;

valamint

(ii) letétkezelési vagy egyéb ügygondnoki tevékenységek, amelyek eredményeként eszközöket birtokolnak vagy fektetnek be magánszemélyek, alapok, nyugdíjpénztárak és más intézmények nevében;

(d) az értékvesztett pénzügyi eszközökön képződött, az IAS 39 AG93 bekezdésével összhangban elhatárolt kamatjövedelmet;

valamint

(e) az értékvesztés miatti veszteség összegét a pénzügyi eszközök mindegyik csoportjára nézve.

Egyéb közzétételek

Számviteli politikák

21. Az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása* standard 108. bekezdésével összhangban a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie a jelentős számviteli politikák összefoglalójában a pénzügyi kimutatások elkészítése során alkalmazott értékelési alapot (vagy alapokat) és azokat az egyéb alkalmazott számviteli politikákat, amelyek a pénzügyi kimutatások megértésének szempontjából relevánsak.

Fedezeti elszámolás

22. A gazdálkodó egységnek az IAS 39-ben ismertetett minden egyes fedezeti ügyleti típusra (például valós érték fedezeti ügyletek, cash flow fedezeti ügyletek, külföldi érdekeltségekbe történt nettó befektetések fedezeti ügyletei) vonatkozóan közzé kell tennie a következőket:

(a) minden egyes fedezeti ügyleti típus ismertetése;

(b) a fedezeti instrumentumként megjelölt pénzügyi instrumentumok ismertetése, valamint azok valós értéke a beszámolási fordulónapon;

valamint

(c) a fedezett kockázatok jellege.

23. A cash flow fedezeti ügyletekre nézve a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) azokat az időszakokat, amelyekben a cash flow-k várhatóan felmerülnek és amelyekben a nyereségre vagy veszteségre hatást gyakorolnak;

(b) azon előrejelzett ügyletek ismertetését, amelyekre korábban fedezeti elszámolást alkalmaztak, de amelyek várhatóan már nem következnek be;

(c) azt az összeget, amelyet a beszámolási időszak során a saját tőkével szemben számoltak el;

(d) azt az összeget, amelyet eltávolítottak a saját tőkéből és amelyet a beszámolási időszak nyereségében vagy veszteségében számoltak el, feltüntetve az összeg megoszlását az eredménykimutatás egyes sorai között;

valamint

(e) azt az összeget, amelyet a beszámolási időszak során eltávolítottak a saját tőkéből és amelyet olyan nem-pénzügyi eszköz vagy nem-pénzügyi kötelezettség bekerülési vagy egyéb könyv szerinti értékében szerepeltettek, amelynek beszerzése vagy felmerülése fedezett, nagyon valószínű előrejelzett ügylet volt.

24. A gazdálkodó egységnek elkülönülten közzé kell tennie:

(a) valós érték fedezeti ügyletekben:

(i) a fedezeti instrumentumon képződött nyereségeket vagy veszteségeket;

valamint

(ii) a fedezett tételen a fedezett kockázatnak tulajdoníthatóan képződött nyereségeket vagy veszteségeket.

(b) a cash flow fedezeti ügyletekből származó, a nyereségben vagy veszteségben megjelenített hatékonytalanságot;

valamint

(c) a külföldi érdekeltségekbe történt nettó befektetések fedezeti ügyleteiből származó, a nyereségben vagy veszteségben megjelenített hatékonytalanságot.

Valós érték

25. A gazdálkodó egységnek a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek (lásd a 6. bekezdést) minden egyes csoportjára nézve – a 29. bekezdésben említettek kivételével – közzé kell tennie az adott eszköz- és kötelezettségcsoport valós értékét olyan módon, hogy azt össze lehessen hasonlítani annak könyv szerinti értékével.

26. A gazdálkodó egység a valós értékek közzétételekor csoportokba kell rendezze a pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket, de ezeket csak olyan mértékben számíthatja be egymással szemben, amilyen mértékben a mérlegben szereplő könyv szerinti értékeiket egymással szemben beszámítja.

27. A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek egyes csoportjai valós értékének meghatározásakor alkalmazott módszereket és – ha értékelési technikát alkalmaznak – feltételezéseket. Például ha ez értelmezhető, a gazdálkodó egység információkat tesz közzé az előtörlesztési rátákra, a becsült hitelveszteségi rátákra, a kamatlábakra és a diszkontrátákra vonatkozó feltételezésekkel kapcsolatban.

(b) hogy a valós értékeket részben vagy egészben egy aktív piac árjegyzéseinek közvetlen alapul vételével állapítják-e meg, vagy értékelési technika alkalmazásával becsülik-e őket (lásd az IAS 39 AG71–AG79 bekezdését).

(c) hogy a pénzügyi kimutatásokban megjelenített vagy közzétett valós értékeket részben vagy egészben olyan feltételezéseken alapuló értékelési technika alkalmazásával állapítják-e meg, amelyeket nem támasztanak alá ugyanazon instrumentum figyelemmel kísérhető aktuális piaci tranzakcióinak az árai (tehát módosítás vagy újracsomagolás nélkül) és amelyek nem elérhető és figyelemmel kísérhető piaci adatokon alapulnak. Ha a pénzügyi kimutatásokban megjelenített valós értékek vonatkozásában az előbbi feltételezések közül egy vagy több feltételezés más ésszerűen lehetséges feltételezésre való felcserélése a valós érték jelentős változását okozná, a gazdálkodó egységnek ismertetnie kell ennek tényét és közzé kell tennie ezen változások hatását. Ebből a szempontból a változások jelentőségét a nyereséghez vagy a veszteséghez, az összes eszközhöz vagy az összes kötelezettséghez, vagy – ha a valós érték változásainak megjelenítése a saját tőkével szemben történik – a teljes saját tőkéhez képest kell értékelni.

(d) ha a c) pontot alkalmazzák, a valós érték ilyen értékelési technika használatával becsült változásának azon teljes összegét, amelyet a beszámolási időszakban a nyereségben vagy a veszteségben jelenítettek meg.

28. Ha egy adott pénzügyi instrumentum piaca nem aktív, a gazdálkodó egység értékelési technika alkalmazásával állapítja meg annak valós értéket (lásd az IAS 39 AG74–AG79 bekezdését). A valós érték legjobb bizonyítéka a kezdeti megjelenítéskor azonban a tranzakciós ár (tehát az adott vagy kapott ellenérték valós értéke), kivéve ha teljesülnek az IAS 39 AG76 bekezdésében ismertetett feltételek. Ebből az következik, hogy a kezdeti megjelenítéskori valós érték és az értékelési technika használatával ugyanezen a napon megállapított érték különbözhetnek egymástól. Ilyen különbség megléte esetén a gazdálkodó egységnek pénzügyi instrumentum csoportonként közzé kell tennie:

(a) a különbség nyereségben vagy veszteségben történő megjelenítésére vonatkozó számviteli politikáját, a piaci résztvevők által az ármeghatározás során figyelembe vett tényezők (ideértve az időtényezőt is) változásának kifejezésére (lásd az IAS 39 AG76A bekezdését);

valamint

(b) azt az összesített különbséget, amelyet még meg kell jeleníteni a nyereségben vagy a veszteségben a beszámolási időszak kezdetén és végén, valamint az ezen különbség egyenlegében bekövetkezett változások levezetését.

29. Nem szükséges a valós értékek közzététele:

(a) ha a könyv szerinti érték a valós érték ésszerű közelítését adja, például az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, mint a rövid lejáratú vevőkövetelések és a rövid lejáratú szállítói kötelezettségek;

(b) aktív piacon jegyzett piaci árral nem rendelkező tőkeinstrumentumokban vagy az ilyen tőkeinstrumentumokhoz kapcsolódó származékos termékekben lévő befektetés esetén, amelyet az IAS 39-cel összhangban bekerülési értéken értékelnek, mert a valós értékét nem lehet megbízhatóan mérni;

vagy

(c) az (IFRS 4-ben ismertetett) diszkrecionális részesedési jellemzőt tartalmazó szerződés esetén, amennyiben e jellemző valós értékét nem lehet megbízhatóan mérni.

30. A 29. bekezdés (b) és (c) pontjában ismertetett esetekben a gazdálkodó egységnek információkat kell közzétennie a pénzügyi kimutatások felhasználóinak segítésére, hogy azok kialakíthassák saját megítélésüket a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek könyv szerinti értéke és valós értéke közötti lehetséges különbségek mértékéről;beleértve:

(a) azt a tényt, hogy ezen instrumentumok valós érték információi nem kerültek közzétételre, mert a valós értékük nem mérhető megbízhatóan;

(b) a pénzügyi instrumentumok leírását, azok könyv szerinti értékét, valamint annak magyarázatát, hogy a valós értéket miért nem lehet megbízhatóan mérni;

(c) az instrumentumok piacára vonatkozó információkat;

(d) azt, hogy a gazdálkodó egység el kívánja-e idegeníteni a pénzügyi instrumentumokat, és hogy hogyan szándékozik tenni azt;

valamint

(e) ha olyan pénzügyi eszközöket vezetnek ki, amelyek valós értékét korábban nem lehetett megbízhatóan mérni, ezt a tényt, a kivezetéskori könyv szerinti értéket és a megjelenített nyereség vagy veszteség összegét.

A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOKBÓL EREDŐ KOCKÁZATOK JELLEGE ÉS MÉRTÉKE

31. **A gazdálkodónak közzé kell tennie azokat az információkat, amelyek képessé teszik a pénzügyi kimutatásainak felhasználóit a pénzügyi instrumentumokból eredő azon kockázatok jellegének és mértékének értékelésére, amelyeknek a gazdálkodó egység a beszámolási fordulónapon ki van téve.**

32. A 33–42. bekezdésekben előírt közzétételek a pénzügyi instrumentumokból eredő kockázatokra összpontosítanak, valamint arra, hogy hogyan kezelték ezeket a kockázatokat. E kockázatok rendszerint magukba foglalják a hitelkockázatot, a *likviditási kockázat*ot és a piaci kockázatot, de nem korlátozódnak csak ezekre.

Kvalitatív közzétételek

33. A gazdálkodó egységnek a pénzügyi instrumentumokból eredő minden egyes kockázati típusra nézve közzé kell tennie:

(a) a kockázatnak való kitettségeket, és azok felmerülésének módját;

(b) a kockázatkezelésre vonatkozó célkitűzéseit, politikáit és eljárásait, valamint a kockázat mérésére használt módszereket;

valamint

(c) bármely változást az (a) vagy (b) pontban foglaltakban az előző időszakhoz képest.

Kvantitatív közzétételek

34. A gazdálkodó egységnek a pénzügyi instrumentumokból eredő minden egyes kockázati típusra nézve közzé kell tennie:

(a) összefoglaló számszerűsített adatokat az adott kockázatnak való beszámolási fordulónapi kitettségéről. E közzétételnek azokon az információkon kell alapulnia, amelyeket a gazdálkodó egység menedzsmentjének legfontosabb tagjai – például az igazgatótanács vagy az ügyvezető igazgató – belső forrásokból kapnak meg (az IAS 24 *Kapcsolt felekre vonatkozó közzétételek* standardban foglaltak szerint).

(b) a 36–42. bekezdésben előírt, az (a) pont tartalmát meghaladó közzétételeket, kivéve ha a kockázat nem lényeges (lásd az IAS 1 29–31. bekezdését a lényegesség tárgyalására vonatkozóan).

(c) a kockázat koncentrálódásait, amennyiben azok az (a) és (b) pont alapján nem nyilvánvalóak.

35. Ha a közzétett beszámolási fordulónapi számszerűsített adatok nem tükrözik a gazdálkodó egységnek a beszámolási időszakra jellemző kockázati kitettségét, a gazdálkodó egységnek további, reprezentatív információkat kell rendelkezésre bocsátania.

Hitelkockázat

36. A gazdálkodó egységnek pénzügyi instrumentum csoportonként közzé kell tennie:

(a) azt az összeget, amely a beszámolási fordulónapi maximális hitelkockázati kitettségét leginkább jellemzi, figyelmen kívül hagyva a biztosítékokat vagy egyéb hitelminőség-javítási lehetőségeket (például azokat a nettósítási megállapodásokat, amelyek az IAS 32-vel összhangban nem felelnek meg az egymással szembeni beszámítás feltételeinek);

(b) az (a) pont szerint közzétett összeg vonatkozásában a birtokolt biztosítékok és az egyéb hitelminőség-javítási lehetőségek ismertetését;

(c) azon pénzügyi eszközök hitelminőségére vonatkozó információkat, amelyek se nem *késedelmes* tételek, se nem értékvesztettek;

valamint

(d) azon pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét, amelyek egyébként késedelmes vagy értékvesztett tételek lennének, és amelyek feltételeit újratárgyalták.

Késedelmes vagy értékvesztett pénzügyi eszközök

37. A gazdálkodó egységnek pénzügyi eszköz csoportonként közzé kell tennie:

(a) azon pénzügyi eszközök korosságának elemzését, amelyek a beszámolási fordulónapon késedelmesek, de nem értékvesztettek;

(b) azon pénzügyi eszközök elemzését, amelyeket a beszámolási fordulónapon egyedileg értékvesztettnek minősítettek, beleértve a gazdálkodó egység által az értékvesztettség megállapításakor figyelembe vett tényezőket is;

valamint

(c) az (a) és (b) pont szerint közzétett összegek vonatkozásában a birtokolt biztosíték és az egyéb hitelminőség-javítási lehetőségek ismertetését, valamint ezek valós értékének becslését, kivéve ha ez kivitelezhetetlen.

Kapott biztosítékok és egyéb hitelminőség-javítási lehetőségek

38. Amennyiben a gazdálkodó egység a beszámolási időszakban pénzügyi vagy nem pénzügyi eszközökhöz jut a fedezetként nála lévő biztosítékok birtokba vételén vagy az egyéb hitelminőség-javítási lehetőségek (például garanciák) lehívásán keresztül és ezek az eszközök megfelelnek az egyéb standardok megjelenítésre vonatkozó kritériumainak, a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a kapott eszközök jellegét és könyv szerinti értékét;

valamint

(b) ha az eszközöket nem lehet könnyen pénzeszközre váltani, az ezen eszközök elidegenítésére vagy a gazdálkodó egység műveleteiben való felhasználására vonatkozó politikákat.

Likviditási kockázat

39. A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a pénzügyi kötelezettségek lejáratának elemzését, amely bemutatja a szerződés szerint hátralévő lejáratokat;

valamint

(b) annak ismertetését, hogyan kezeli az (a) pontban rejlő likviditási kockázatot

Piaci kockázat

Érzékenységi vizsgálat

40. A gazdálkodó egységnek, kivéve ha megfelel a 41. bekezdésnek, közzé kell tennie:

(a) azon piaci kockázatok minden egyes típusának érzékenységi vizsgálatát, amelyeknek a gazdálkodó egység a beszámolási fordulónapon ki van téve, bemutatva, hogy a releváns kockázati változó beszámolási fordulónapon ésszerűen lehetséges változásai hogyan befolyásolták volna a nyereséget vagy veszteséget, valamint a saját tőkét;

(b) az érzékenységi vizsgálat elkészítésekor alkalmazott módszereket és feltételezéseket;

valamint

(c) az alkalmazott módszerek és feltételezések változásait az előző időszakhoz képest, és e változások okait.

41. Ha a gazdálkodó egység a kockázati változók (például a kamatlábak és a devizaárfolyamok) közötti kölcsönös összefüggéseket tükröző érzékenységi – például kockáztatott érték – vizsgálatot készít, és azt a pénzügyi kockázatok kezelésére használja, akkor ezt a vizsgálatot használhatja a 40. bekezdésben ismertetett vizsgálat helyett. A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie továbbá:

(a) az érzékenységi vizsgálat elkészítéséhez használt módszer, valamint a szolgáltatott adatok alapját képező fő paraméterek és feltételezések magyarázatát;

valamint

(b) az alkalmazott módszer célkitűzésének magyarázatát és azon korlátok magyarázatát, amelyek azt eredményezhetik, hogy az információk nem tükrözik teljesen hűen az érintett eszközök és kötelezettségek valós értékét.

A piaci kockázattal kapcsolatos egyéb közzétételek

42. Amennyiben a 40. vagy 41. bekezdéssel összhangban közzétett érzékenységi vizsgálatok nem tükröznek egy a pénzügyi instrumentumban rejlő kockázatot (mert például az év végi kitettség nem tükrözi az év során jelentkező kitettséget), a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie ezt a tényt és azt az okot, amely miatt úgy ítéli meg, hogy az érzékenységi vizsgálatok nem reprezentatívak.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA ÉS ÁTTÉRÉS

43. A gazdálkodó egységnek a jelen standardot a 2007. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás javasolt. Ha a gazdálkodó egység ezt az IFRS-t korábbi időszakra alkalmazza, közzé kell tennie ezt a tényt.

44. Ha a gazdálkodó egység a jelen standardot a 2006. január 1-je előtt kezdődő éves időszakokra alkalmazza, a 31–42. bekezdésben előírt közzétételek vonatkozásában nem kell összehasonlító információkat bemutatnia a pénzügyi instrumentumokból eredő kockázatok jellegéről és mértékéről.

AZ IAS 30 VISSZAVONÁSA

45. A jelen standard az IAS 30 *Közzétételek a bankok és hasonló pénzügyi intézmények pénzügyi kimutatásaiban* standard helyébe lép.

A FÜGGELÉK

Fogalommeghatározások

Ez a függelék az IFRS szerves részét képezi.

hitelkockázat	Annak kockázata, hogy a pénzügyi instrumentumban résztvevő egyik fél kötelezettségeinek eleget nem téve pénzügyi veszteséget okoz a másik félnek.
devizakockázat	Annak kockázata, hogy a devizaárfolyamok változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash flow-i ingadozni fognak.
kamatláb-kockázat	Annak kockázata, hogy a piaci kamatlábak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash flow-i ingadozni fognak.
likviditási kockázat	Annak kockázata, hogy a gazdálkodó egység nehézségekbe ütközik a pénzügyi kötelezettségek teljesítése során.
fizetendő kölcsönök	A fizetendő kölcsönök a szokásos fizetési feltételek mellett fennálló rövid lejáratú szállítói kötelezettségektől eltérő pénzügyi kötelezettségek.
piaci kockázat	Annak kockázata, hogy a piaci árak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash flow-i ingadozni fognak. A piaci kockázat a kockázatok három típusát tartalmazza: **devizakockázat, kamatlábkockázat** és **egyéb árkockázat**.
egyéb árkockázat	Annak kockázata, hogy a piaci árak (nem a **kamatláb**- vagy **devizakockázatból** eredő) változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash flow-i ingadozni fognak, függetlenül attól, hogy ezeket a változásokat az adott pénzügyi instrumentumra vagy annak kibocsátójára jellemző tényezők okozzák, vagy olyan tényezők, amelyek a piaci kereskedés tárgyát képező valamennyi hasonló pénzügyi instrumentumot érintenek.
késedelmes tétel	A pénzügyi eszköz késedelmes tétel, ha a másik fél a szerződés szerinti esedékességkor nem fizet.

A következő fogalmak meghatározása az IAS 32 11. bekezdésében vagy az IAS 39 9. bekezdésében található, ezeket az IFRS az IAS 32-ben és az IAS 39-ben meghatározott jelentésüknek megfelelően alkalmazza.

– egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke
– értékesíthető pénzügyi eszközök
– kivezetés
– származékos termék
– effektív kamatláb módszer
– tőkeinstrumentum
– valós érték
– pénzügyi eszköz
– pénzügyi instrumentum
– pénzügyi kötelezettség
– nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség
– kereskedési céllal tartott pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség
– előrejelzett ügylet
– fedezeti instrumentum
– lejáratig tartandó befektetések
– kölcsönök és követelések
– általános módon történő vétel vagy eladás

B FÜGGELÉK

Alkalmazási útmutató

Ez a függelék az IFRS szerves részét képezi.

A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK CSOPORTJAI ÉS A KÖZZÉTÉTEL SZINTJE (6. BEKEZDÉS)

B1 A 6. bekezdés előírja a gazdálkodó egységnek a pénzügyi instrumentumok olyan csoportokba való rendezését, amelyek megfelelnek a közzétett információk természetének és figyelembe veszik e pénzügyi instrumentumok jellegzetességeit. A 6. bekezdésben ismertetett csoportokat a gazdálkodó egység alakítja ki, emiatt ezek eltérnek a pénzügyi instrumentumok IAS 39-ben meghatározott kategóriáitól (amelyek meghatározzák a pénzügyi instrumentumok értékelésének módját és azt, hogy hol kell megjeleníteni a valós érték változásait).

B2 A pénzügyi instrumentumok csoportjainak kialakításakor a gazdálkodó egységnek minimálisan:

(a) meg kell különböztetnie az amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentumokat a valós értéken értékelt instrumentumoktól.

(b) külön csoport(ok)ként kell kezelnie az ezen IFRS hatókörén kívül eső pénzügyi instrumentumokat.

B3 A gazdálkodó egység a rá jellemző körülmények függvényében eldönti, hogy mennyire részletes adatokat biztosít ezen IFRS követelményeinek teljesítésére, hogy mekkora hangsúlyt fektet a követelmények különböző vetületeire, és hogy milyen módon összesíti az információkat az összkép bemutatásához, anélkül, hogy összekapcsolná a különböző jellemzőkkel bíró információkat. Meg kell találni az egyensúlyt a rendkívül részletes (és így a pénzügyi kimutatások felhasználói számára segítséget nem jelentő), túlzott terhet jelentő pénzügyi kimutatások valamint a fontos információkat elfedő túlzott aggregálás között. A gazdálkodó egységnek például nem szabad fontos információkat olyan módon elfednie, hogy azokat nagy számú jelentéktelen információ között szerepelteti. A gazdálkodó egységnek hasonló módon nem szabad olyan mértékig aggregált információkat közzétennie, amelyek elfedik az egyedi ügyletek vagy a kapcsolódó kockázatok közötti fontos különbözőségeket.

A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK JELENTŐSÉGE A PÉNZÜGYI HELYZET ÉS TELJESÍTMÉNY SZEMPONTJÁBÓL

A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek (10. és 11. bekezdés)

B4 Ha a gazdálkodó egység a pénzügyi kötelezettséget a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelöli meg, a 10. bekezdés (a) pontja szerint közzé kell tennie a pénzügyi kötelezettség valós értékében bekövetkezett azon változás összegét, amely a kötelezettség hitelkockázata változásának tulajdonítható. A 10. bekezdés (a) pontjának i. alpontja megengedi a gazdálkodó egységnek, hogy ezt az összeget a kötelezettség valós értékében bekövetkező azon változás összegeként határozza meg, amely nem a piaci kockázatot keletkeztető piaci viszonyok változásainak tulajdonítható. Ha a kötelezettségre vonatkozóan a piaci viszonyok releváns változásai kizárólag valamely megfigyelhető (irányadó) kamatláb változásai, akkor ez az összeg az alábbiak szerint becsülhető meg:

(a) A gazdálkodó egység első lépésben kiszámítja a kötelezettségnek az időszak elejére vonatkozó belső megtérülési rátáját a kötelezettség megfigyelhető piaci ára, valamint a kötelezettség szerződés szerinti, időszak eleji cash flow-i alapján. E megtérülési rátából ezután levonja az időszak elején érvényes megfigyelt (irányadó) kamatlábat, így megkapja a belső megtérülési ráta instrumentum-specifikus komponensét.

(b) A gazdálkodó egység ezután kiszámítja a kötelezettséghez kapcsolódó cash flow-k jelenértékét a kötelezettség időszak végi szerződéses cash flow-i, valamint (i) az időszak végén megfigyelt (irányadó) kamatláb, és (ii) a belső megtérülési ráta (a) pont szerint meghatározott, instrumentum-specifikus komponensének összegeként adódó diszkontráta felhasználásával.

(c) A kötelezettség időszak végén megfigyelt piaci ára, valamint a (b) pont alapján meghatározott összeg közötti különbözet adja a valós értékben bekövetkezett azon változás értékét, amely nem a megfigyelt (irányadó) kamatlábban bekövetkezett változásnak tulajdonítható. Ezt az összeget kell közzétenni.

Ez a példa feltételezi, hogy nem jelentősek a valós értékben bekövetkezett azon változások, amelyek nem az instrumentum hitelkockázatában vagy a kamatlábakban bekövetkező változásokból erednek. Ha a fenti példában az instrumentum beágyazott származékos terméket tartalmaz, a beágyazott származékos termék valós értékének változását figyelmen kívül kell hagyni a 10. bekezdés (a) pontjával összhangban közzéteendő összeg meghatározása során.

Egyéb közzétételek – számviteli politikák (21. bekezdés)

B5 A 21. bekezdés előírja a pénzügyi kimutatások elkészítése során alkalmazott értékelési alap (vagy alapok), valamint a pénzügyi kimutatások megértéséhez fontos egyéb számviteli politikák közzétételét. A pénzügyi instrumentumoknál a közzététel tartalmazhatja:

(a) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek esetén:

(i) a gazdálkodó egység által nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek jellegét;

(ii) az e pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítéskor ilyen módon történő megjelölésének kritériumait;

valamint

(iii) azt, hogy a gazdálkodó egység hogyan felelt meg az IAS 39 9., 11A. vagy 12. bekezdéseiben foglalt, az ilyen módon történő megjelölésre vonatkozó feltételeknek. A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség IAS 39 9. bekezdésében szereplő meghatározása (b) pontjának (i) alpontjával összhangban megjelölt instrumentumok esetében az ilyen közzététel tartalmaz egy szöveges leírást annak az értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciának a körülményeiről, amely egyébként előállna. A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség IAS 39 9. bekezdésében szereplő meghatározása (b) pontjának (ii) alpontjával összhangban megjelölt instrumentumok esetében az ilyen közzététel tartalmaz egy szöveges leírást arról, hogy a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként való megjelölés milyen módon konzisztens a gazdálkodó egység dokumentált kockázatkezelési vagy befektetési stratégiájával.

(b) a pénzügyi eszközök értékesíthetőként való megjelölésének kritériumait.

(c) azt, hogy a pénzügyi eszközök általános módon történő vételét vagy eladását a kötési időpontban vagy a teljesítés időpontjában számolják-e el (lásd az IAS 39 38. bekezdését).

(d) amikor különálló értékvesztés számlát használnak a hitelezési veszteségek miatt értékvesztett pénzügyi eszközök könyv szerinti értékének csökkentésére:

(i) annak kritériumait, hogy az értékvesztett pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét mikor csökkentik közvetlenül (vagy – értékvesztés visszaírásakor – növelik közvetlenül), és hogy mikor használnak különálló értékvesztés számlát;

valamint

(ii) a különálló értékvesztés számlára az értékvesztett pénzügyi eszközök könyv szerinti értékével szemben könyvelt csökkentő tételek elszámolásának kritériumait (lásd a 16. bekezdést).

(e) azt, hogy az egyes pénzügyi instrumentum kategóriák nettó nyereségét vagy nettó veszteségét hogyan állapítják meg (lásd a 20. bekezdés (a) pontját), például azt, hogy a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt tételek nettó nyeresége vagy nettó vesztesége magában foglal-e kamat-, vagy osztalékjövedelmet.

(f) azokat a kritériumokat, amelyeket a gazdálkodó egység annak megállapítására használ, hogy objektív bizonyítékok vannak az értékvesztés miatti veszteség bekövetkezésére (lásd a 20. bekezdés (e) pontját).

(g) ha újratárgyalták az olyan pénzügyi eszközök feltételeit, amelyek egyébként késedelmesek vagy értékvesztettek lennének, az újratárgyalt feltételek tárgyát képező pénzügyi eszközökkel kapcsolatos számviteli politikát (lásd a 36. bekezdés d) pontját).

Az IAS 1 113. bekezdése azt is előírja a gazdálkodó egységeknek, hogy a jelentős számviteli politikák összefoglalójában vagy egyéb megjegyzésekben a becsléseket tartalmazó mérlegelések mellett azokat a mérlegeléseket is tegyék közzé, amelyeket a menedzsment a gazdálkodó egység számviteli politikáinak alkalmazása során tett, és amelyek a pénzügyi kimutatásokban kimutatott összegekre a legjelentősebb hatást gyakorolták.

A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOKBÓL EREDŐ KOCKÁZATOK JELLEGE ÉS MÉRTÉKE (A 31–42. BEKEZDÉSEK)

B6 A 31–42. bekezdésekben előírt közzétételeknek a pénzügyi kimutatásokban kell helyet adni, vagy egy olyan másik kimutatásra – mint például a menedzsment által kiadott magyarázat vagy kockázati jelentés – való kereszthivatkozással kell őket a pénzügyi kimutatásokban szerepeltetni, amely a pénzügyi kimutatások felhasználóinak ugyanolyan feltételek mellett és ugyanakkor áll rendelkezésre, mint a pénzügyi kimutatások. A kereszthivatkozásokon keresztül bevont információk nélkül a pénzügyi kimutatások hiányosak.

Kvantitatív közzétételek (34. bekezdés)

B7 A 34. bekezdés (a) pontja a gazdálkodó egységek kockázati kitettségére vonatkozó, összefoglaló számszerűsített adatok közzétételét azon információkra alapozva írja elő, amelyeket a gazdálkodó egység menedzsmentjének legfontosabb tagjai belső forrásokból kapnak meg. Ha a gazdálkodó egység több módszert alkalmaz a kockázati kitettség kezelésére, a gazdálkodó egységnek a leginkább releváns és megbízható információkat szolgáltató módszer vagy módszerek használatával kell az információkat közzétennie. Az IAS 8 *Számviteli politikák, a számviteli becslések változásai és hibák* standard tárgyalja a relevancia és a megbízhatóság kérdését.

B8 A 34. bekezdés (c) pontja a kockázatok koncentrálódására vonatkozó közzétételeket ír elő. A kockázatok koncentrálódásai olyan pénzügyi instrumentumokból erednek, amelyek hasonló jellemzőkkel bírnak és amelyekre a gazdasági vagy egyéb feltételek változásai hasonlóan hatnak. A kockázatok koncentrálódásainak azonosítása olyan mérlegelést kíván meg, amely figyelembe veszi a gazdálkodó egység körülményeit. A kockázatok koncentrálódásaira vonatkozó közzétételeknek tartalmazniuk kell:

(a) annak ismertetését, hogy a vezetés hogyan határozza meg a koncentrálódásokat;

(b) azon közös jellemzők (például az ügyfél, a földrajzi térség, a deviza vagy a piac) ismertetését, amelyek azonosítják az egyes koncentrálódásokat;

valamint

(c) azon kockázati kitettség összegét, amely az adott jellemzővel közösen bíró összes pénzügyi instrumentummal kapcsolatos.

Maximális hitelkockázati kitettség (a 36. bekezdés (a) pontja)

B9 A 36. bekezdés (a) pontja előírja annak az értéknek a közzétételét, amely a gazdálkodó egység maximális hitelkockázati kitettségét a legjobban jellemzi: A pénzügyi eszközök esetében ez rendszerint a bruttó könyv szerinti érték, csökkentve:

(a) az IAS 32-vel összhangban beszámított összegekkel;

valamint

(b) az IAS 39-cel összhangban megjelenített értékvesztési veszteségekkel.

B10 A hitelkockázatot és az ezzel kapcsolatos maximális hitelkockázati kitettséget keletkeztető tevékenységek a következők (de nem kizárólag a következők) lehetnek:

(a) kölcsönök és követelések nyújtása ügyfeleknek, valamint más gazdálkodó egységeknél elhelyezett betétek. Ezekben az esetekben a maximális hitelkockázati kitettség egyenlő a kapcsolódó pénzügyi eszközök könyv szerinti értékével.

(b) származékos ügyletek kötése, például devizaügyletek, kamatláb-swapügyletek és hitelderivatívák. Ha az így keletkező eszközt valós értéken értékelik, a beszámolási fordulónapi maximális hitelkockázati kitettség a könyv szerinti értékkel egyenlő.

(c) pénzügyi garanciák nyújtása. A maximális hitelkockázati kitettség ebben az esetben az a maximális összeg, amelyet a gazdálkodó egységnek a garancia lehívásakor kellene fizetnie, és ez jelentősen nagyobb lehet a kötelezettségként megjelenített összegnél.

(d) olyan hitelnyújtási elkötelezettség létrehozása, amely a konstrukció futamideje során visszavonhatatlan, vagy csak jelentős, kedvezőtlen változások esetén vonható vissza. Ha a kibocsátó a hitelnyújtási elkötelezettséget nem tudja nettó módon készpénzzel, vagy egyéb pénzügyi instrumentummal rendezni, a maximális hitelkockázati kitettség a kötelezettségvállalás teljes összege. Ilyenkor ugyanis bizonytalan, hogy a jövőben lehívják-e a még le nem hívott összegeket. Ez jelentősen nagyobb lehet a kötelezettségként megjelenített összegnél.

Szerződés szerinti lejárati elemzés (39. bekezdés (a) pont)

B11 A pénzügyi kötelezettségek 39. bekezdés (a) pontjában előírt szerződés szerinti lejárati elemzésének elkészítésekor a gazdálkodó egység saját mérlegelése alapján határozza meg az idősávok megfelelő számát. A gazdálkodó egység például dönthet úgy, hogy a következő idősávok a megfelelőek:

(a) egy hónapon belüli;

(b) egy hónapon túli, de három hónapon belüli;

(c) három hónapon túli, de egy éven belüli;

valamint

(d) egy éven túli, de öt éven belüli.

B12 Ha a másik fél megválaszthatja az összeg fizetésének időpontját, a kötelezettséget azon legkorábbi időpont alapján kell figyelembe venni, amikor a gazdálkodó egységnek fizetési kötelezettsége keletkezhet. Azokat a pénzügyi kötelezettségeket például, amelyeket a gazdálkodó egységnek esetleg kérésre kell visszafizetnie (például látra szóló betétek), a legkorábbi idősávban kell szerepeltetni.

B13 Ha a gazdálkodó egység részletekben köteles a pénzösszegeket rendelkezésre bocsátani, az egyes részleteket ahhoz a legkorábbi időszakhoz kell rendelni, amelyben a gazdálkodó egységnek fizetési kötelezettsége keletkezhet. A lehívatlan hitelnyújtási elkötelezettséget például a lehívás legkorábban lehetséges időpontját tartalmazó idősávban kell szerepeltetni.

B14 A lejárati elemzésben közzétett összegek a szerződés szerinti diszkontálatlan cash flow-k, amelyek lehetnek például:

(a) a bruttó pénzügyi lízing kötelmek (a pénzügyi költségek levonása előtt);

(b) a pénzügyi eszközök készpénzes vásárlására irányuló határidős megállapodásokban meghatározott árak;

(c) azon változót fizet - fixet kap kamatláb-swapügyletek nettó összegei, amelyeknél nettó cash flow-k cseréjére kerül sor;

(d) a szerződés szerinti kicserélendő összegek azon származékos pénzügyi instrumentum (például deviza swapügylet) esetén, amelynél bruttó cash flow-k cseréjére kerül sor;

valamint

(e) a bruttó hitelnyújtási elkötelezettségek.

Ezek a diszkontálatlan cash flow-k eltérnek a mérlegben szereplő összegtől, mivel a mérleg a diszkontált cash flow-kon alapul.

B15 Ha értelmezhető, a pénzügyi kötelezettségek 39. bekezdés (a) pontjában előírt szerződés szerinti lejárati elemzésében a gazdálkodó egység egymástól elkülönítve teszi közzé a származékos pénzügyi instrumentumok és a nem származékos pénzügyi instrumentumok elemzését. Például helyénvaló lenne megkülönböztetni a származékos pénzügyi instrumentumokból származó cash flow-kat a nem származékos pénzügyi instrumentumokból származó cash flow-któl akkor, amikor a származékos pénzügyi instrumentumokból eredő cash flow-k kiegyenlítése bruttó módon történik. Ezt az magyarázza, hogy a bruttó készpénzkiáramlást egy ezzel kapcsolatos beáramlás kísérheti.

B16 Amikor a fizetendő összeg nincsen rögzítve, a közzétett összeget a beszámolási fordulónapkor meglévő feltételek alkalmazásával kell megállapítani. Amikor a fizetendő összeg például egy index változásainak megfelelően változik, a közzétett összeg az index beszámolási fordulónapi értékén alapulhat.

Piaci kockázat – érzékenységi vizsgálat (40. és 41. bekezdések)

B17 A 40. bekezdés (a) pontja érzékenységi vizsgálatot ír elő valamennyi piaci kockázati típusra nézve, amelynek a gazdálkodó egység ki van téve. A gazdálkodó egység a B3 bekezdéssel összhangban eldönti, hogy milyen módon összesíti az információkat az összkép bemutatásához, anélkül, hogy összekapcsolná a lényegesen eltérő gazdasági környezetből eredő kockázati kitettségekre vonatkozó különböző jellemzőkkel bíró információkat. Például:

(a) a pénzügyi instrumentumokkal kereskedő gazdálkodó egység ezeket az információkat elkülönítve teheti közzé a kereskedési céllal tartott és a nem kereskedési céllal tartott pénzügyi instrumentumokra nézve.

(b) a gazdálkodó egység nem vonja össze a hiperinflációs térségek piaci kockázatainak való kitettségeit a nagyon alacsony inflációjú térségek ugyanilyen piaci kockázatainak való kitettségeivel.

Amennyiben a gazdálkodó egység csak egy gazdasági környezet egyetlen típusú piaci kockázatával szemben rendelkezik kitettséggel, úgy nem mutat be megbontott információkat.

B18 A 40. bekezdés (a) pontja szerint az érzékenységi vizsgálatban be kell mutatni a releváns kockázati változó (például az érvényes piaci kamatlábak, a devizaárfolyamok, részvényárak vagy árutőzsdei árak) ésszerűen lehetséges változásainak a nyereségre vagy veszteségre, valamint a saját tőkére gyakorolt hatását. Ebből a célból:

(a) a gazdálkodó egységeknek nem kell meghatározniuk, hogy mekkora lett volna a beszámolási időszak nyeresége vagy vesztesége a releváns kockázati változók eltérő értékei esetén. A gazdálkodó egységek ehelyett közzéteszik a nyereségre vagy veszteségre és a saját tőkére a beszámolási fordulónapon gyakorolt hatást, feltételezve, hogy a beszámolási fordulónapon ésszerűen lehetséges változás állt be a releváns kockázati változóban és ezt a változást alkalmazták az ezen a napon meglévő kockázati kitettségekre. Ha például a gazdálkodó egység az év végén változó kamatozású kötelezettséggel rendelkezik, a gazdálkodó egység közzéteszi a tárgyévi nyereségre vagy veszteségre gyakorolt azon hatást (azaz a kamatkiadásokat), mintha a kamatlábak ésszerűen lehetséges összeggel megváltoztak volna.

(b) a gazdálkodó egységeknek nem szükséges közzétenniük a releváns kockázati változó ésszerűen lehetséges változásai értéktartományának minden egyes elemére nézve a nyereségre vagy veszteségre és a saját tőkére gyakorolt hatást. Elegendő az ésszerűen lehetséges értéktartomány szélső értékeinek megfelelő változások hatását közzétenni.

B19 A releváns kockázati változó ésszerűen lehetséges változásának meghatározásakor a gazdálkodó egységnek fontolóra kell vennie:

(a) azokat a gazdasági környezeteket, amelyekben működik. Ésszerűen lehetséges változásként nem jöhetnek szóba a valószínűtlen vagy a „legrosszabb" forgatókönyvek, vagy a stressztesztek. Ezen felül, ha a mögöttes kockázati változó változásának mértéke állandó, a gazdálkodó egységnek nem kell módosítania a kockázati változóhoz választott ésszerűen lehetséges változást. Tételezzük fel például, hogy a kamatláb 5 százalék és a gazdálkodó egység úgy találja, hogy a kamatlábak ± 50 bázispontnak megfelelő ingadozása ésszerűen lehetséges. A gazdálkodó egység ekkor közzéteszi a nyereségre vagy veszteségre és a saját tőkére gyakorolt hatást abban az esetben, ha a kamatláb 4,5 vagy 5,5 százalékra változna. A következő időszakban a kamatláb 5,5 százalékra emelkedik. A gazdálkodó egység továbbra is úgy ítéli meg, hogy a kamatlábak ± 50 bázisponttal ingadozhatnak (tehát a kamatlábak változásának mértéke állandó). A gazdálkodó egység a nyereségre vagy veszteségre és a saját tőkére gyakorolt azon hatást teszi közzé, amelyet a kamatláb 5 vagy 6 százalékra való változása eredményezne. A gazdálkodó egységnek nem lenne szükséges felülvizsgálnia azon értékelését, amely szerint a kamatlábak ± 50 bázisponttal ésszerűen ingadozhatnak, kivéve, ha arra van bizonyíték, hogy a kamatlábak volatilitása jelentősen megnőtt.

(b) azt az időintervallumot, amelyre nézve az értékelését készíti. Az érzékenységi vizsgálatnak be kell mutatnia az ésszerűen lehetségesnek tekintett változások hatásait a következő közzétételek készítéséig tartó időszak (amely rendszerint a következő évi beszámolási időszak) egészére nézve.

B20 A 41. bekezdés engedélyezi a gazdálkodó egységnek az olyan érzékenységi vizsgálatok – mint például a kockáztatott érték módszer – használatát, amelyek figyelembe veszik a kockázati változók közötti kölcsönös összefüggéseket, feltéve, hogy a gazdálkodó egység ezt a vizsgálatot használja a pénzügyi kockázatoknak való kitettségei kezelésére. Ez akkor is érvényes, ha a módszer csak a lehetséges veszteséget méri, és nem méri a lehetséges nyereséget. A gazdálkodó egység ilyenkor úgy teljesítheti a 41. bekezdés (a) pontjának előírásait, hogy közzéteszi az alkalmazott kockáztatott érték modell típusát (például hogy a modell a Monte Carlo szimulációkon alapul-e), valamint egy magyarázatot arról, hogyan működik a modell és melyek a fő feltételezések (például a tartási időszak és a megbízhatósági szint). A gazdálkodó egység közzéteheti a múltbeli megfigyelési időszakot, a megfigyelésekre ebben az időszakban alkalmazott súlyozásokat, valamint annak magyarázatát, hogy az egyes lehetőségeket hogyan kezelik a számítások során, és hogy milyen volatilitásokat és korrelációkat (vagy Monte Carlo valószínűség-eloszlási szimulációkat) alkalmaznak.

B21 A gazdálkodó egységnek érzékenységi vizsgálatokat kell adnia az üzleti tevékenysége egészére nézve, de a pénzügyi instrumentumok különböző csoportjaira tekintettel különböző típusú érzékenységi vizsgálatokat végezhet.

Kamatlábkockázat

B22 *A kamatlábkockázat* a mérlegben megjelenített kamatozó pénzügyi instrumentumokból (például kölcsönök és követelések, valamint a kibocsátott adósságinstrumentumok) és egyes a mérlegben meg nem jelenített pénzügyi instrumentumokból (például egyes hitelnyújtási elkötelezettségek) származnak.

Devizakockázat

B23 *A devizakockázat* (vagy devizaárfolyam-kockázat) a külföldi pénznemben meghatározott pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatban merül fel, azaz egy olyan pénznemben, amely eltér az értékelésükhöz használt funkcionális pénznemtől. Ezen IFRS alkalmazásában devizakockázat a nem monetáris tételnek minősülő pénzügyi instrumentumokból, vagy a funkcionális pénznemben meghatározott pénzügyi instrumentumokból nem keletkezik.

B24 Minden egyes pénznemre nézve, amellyel szemben a gazdálkodó egység jelentős kitettséggel rendelkezik, érzékenységi vizsgálatot tesznek közzé.

Egyéb árkockázat

B25 Az *egyéb árkockázat* a pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatban például az árutőzsdei árakban vagy a részvényárakban bekövetkezett változások miatt merül fel. A 40. bekezdés előírásainak teljesítésére a gazdálkodó egység közzéteheti egy meghatározott tőzsdeindex, árutőzsdei ár vagy egyéb kockázati változó csökkenésének hatását. Ha például a gazdálkodó egység pénzügyi instrumentumoknak minősülő maradványérték-garanciákat nyújt, a gazdálkodó egység közzéteszi azon eszközök értékének növekedését vagy csökkenését, amelyekre a garancia vonatkozik.

B26 A részvényárkockázatot keletkeztető pénzügyi instrumentumok két példája, amikor a gazdálkodó egység egy másik gazdálkodó egység részvényeivel, vagy egy olyan alapba történt befektetéssel rendelkezik, amelynek tőkeinstrumentumokban lévő befektetései vannak. Az egyéb példákhoz tartoznak a tőkeinstrumentumok meghatározott mennyiségének eladására vagy vételére irányuló határidős szerződések és opciók, valamint a részvényárak szerint indexált swapügyletek. A mögöttes tőkeinstrumentumok piaci árának változásai hatással vannak az ilyen pénzügyi instrumentumok valós értékére.

B27 A 40. bekezdés (a) pontjával összhangban a nyereség vagy veszteség érzékenységét (amely például a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként besorolt instrumentumokból, valamint az értékesíthető pénzügyi eszközök értékvesztéseiből származik) a saját tőke érzékenységétől (amely például az értékesíthetőként besorolt instrumentumokból származik) elkülönítve teszik közzé.

B28 Azokat a pénzügyi instrumentumokat, amelyeket a gazdálkodó egység a tőkeinstrumentumokhoz sorolt be, nem értékelik át. Ezen instrumentumok részvényárkockázata nincsen hatással sem a nyereségre vagy veszteségre, sem a saját tőkére. Ennek megfelelően nincsen szükség érzékenységi vizsgálatra.

C FÜGGELÉK

Egyéb IFRS-ek Módosításai

A jelen függelékben szereplő módosításokat a 2007. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmazni. Ha a gazdálkodó egység egy korábbi időszakra alkalmazza az IFRS-t, ezeket a módosításokat erre a korábbi időszakra is alkalmazni kell. A módosított bekezdésekben az új szöveget aláhúzás, a törölt szöveget áthúzás jelzi.

C1 A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokban, ideértve a Nemzetközi Számviteli Standardokat és az Értelmezéseket is, az IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás* standardra történő hivatkozások helyébe más alábbi rendelkezés hiányában az IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Bemutatás* standardra történő hivatkozások lépnek.

C2 (A 2003-ban módosított) IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás* standard az alábbiak szerint módosul.

A cím „IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Bemutatás*”-ra módosul.

Az 1. bekezdés törlésre kerül, a 2., 3. bekezdés, valamint a 4. bekezdés (a) pontja a következőképpen módosul:

2. E standard célja az, hogy megállapítsa a pénzügyi instrumentumok kötelezettség- vagy saját tőke elemként való bemutatásának, valamint a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámításának alapelveit. A standard a pénzügyi instrumentumoknak a kibocsátó szemszögéből nézve a pénzügyi eszközök, pénzügyi kötelezettségek és tőkeinstrumentumok közé való besorolására; a kapcsolódó kamat, osztalékok, veszteségek és nyereségek besorolására; valamint azon körülményekre vonatkozik, melyek esetében a pénzügyi eszközöket a pénzügyi kötelezettségekkel szemben be kell számítani.

3. A jelen standardban foglalt alapelvek kiegészítik a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek megjelenítésére és értékelésére vonatkozóan az IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* standardban foglalt alapelveket, valamint a rájuk vonatkozó információk közzétételének alapelveit, amelyek az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok:Közzétételek* standardban szerepelnek.

HATÓKÖR

4. A jelen standardot kell alkalmazni valamennyi gazdálkodó egység valamennyi típusú pénzügyi instrumentumára, kivéve:

(a) leányvállalatokban, társult vállalkozásokban és közös vállalkozásokban lévő olyan érdekeltségek, amelyek elszámolása az IAS 27 *Konszolidált és egyedi pénzügyi kimutatások* standarddal, az IAS 28 *Társult vállalkozásokban lévő befektetések* standarddal, vagy az IAS 31 *Közös vállalkozásokban lévő érdekeltségek* standarddal összhangban történik. Egyes esetekben azonban az IAS 27, az IAS 28 vagy az IAS 31 megengedi a gazdálkodó egységnek, hogy a leányvállalatban, társult vállalkozásban vagy közös vállalkozásban lévő érdekeltséget az IAS 39 használatával számolja el; ezekben az esetekben a gazdálkodó egységeknek ezen IFRS közzétételi követelményei mellett az IAS 27, az IAS 28 vagy az IAS 31 közzétételi követelményeit is alkalmazniuk kell. A gazdálkodó egységeknek ezt a standardot kell alkalmazniuk minden olyan származékos termékre is, amelyek leányvállalatokban, társult vállalkozásokban vagy közös vállalkozásokban lévő érdekeltségekhez kapcsolódnak.

Az 5. és 7. bekezdés törlésre kerül.

A 40. bekezdés második mondata a következőképpen módosul:

40. … A jelen standard előírásain túlmenően a kamat és osztalék közzétételére az IAS 1 és az IFRS 7 standard előírásai is vonatkoznak.

A 47. bekezdés utolsó mondata a következőképpen módosul:

47. … Amennyiben a gazdálkodó egységnek törvényes joga van a beszámításra, de nem kíván nettó módon teljesíteni, vagy nem kívánja egyidejűleg realizálni az eszközt és rendezni a kötelezettséget, úgy e jognak a gazdálkodó egység hitelkockázati kitettségére gyakorolt hatását az IFRS 7 36. bekezdésének megfelelően közzé kell tenni.

Az 50. bekezdés utolsó mondata a következőképpen módosul:

50. … Amennyiben a nettósítási keret-megállapodás hatálya alá tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek nem kerülnek beszámításra, úgy a megállapodásnak a gazdálkodó egység hitelkockázati kitettségére gyakorolt hatását az IFRS 7 36. bekezdésének megfelelően be kell mutatni.

Az 51–95. bekezdések törlésre kerülnek.

A 98. bekezdés a következő lábjegyzettel egészül ki:

2005 augusztusában a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) a pénzügyi instrumentumokkal kapcsolatos valamennyi közzétételi előírást áthelyezte az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standardba.

A Függelékből (Alkalmazási útmutató) törlésre kerülnek az AG24 és az AG40 bekezdések, valamint az AG39 bekezdés utolsó mondata.

C3 Az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása* standard a következőképpen módosul:

A 4. bekezdés törlésre kerül.

Az 56. bekezdésben az „IAS 32” helyébe az „IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standard” lép, a 105. bekezdés (d) pontjának (ii) alpontjában és a 124. bekezdésben az „IAS 32” helyébe az „IFRS 7” lép.

A 71. bekezdés (b) pontjának utolsó mondata a következőképpen módosul:

71(b) … Egy hitelintézet például módosíthatja a fenti megnevezéseket annak érdekében, hogy olyan információkat biztosítson, amelyek a hitelintézet tevékenységei szempontjából relevánsak.

A 84. bekezdés negyedik mondata a következőképpen módosul:

84. … Egy hitelintézet például módosíthatja a fenti megnevezéseket annak érdekében, hogy olyan információkat biztosítson, amelyek a hitelintézet tevékenységei szempontjából relevánsak.

C4 Az IAS 14 *Szegmensek szerinti jelentés* standard a következőképpen módosul:

A 27. bekezdés (a) és (b) pontjában, a 31., 32., 46. és 74. bekezdésben az „igazgatótanács és az ügyvezető igazgató” rész helyébe a „menedzsment legfontosabb tagjai” lép.

A 27. bekezdés (b) pontjában, a 30. és 32. bekezdésben „az igazgatók és a vezetés” helyébe a „menedzsment legfontosabb tagjai” kifejezés lép.

A 27. bekezdés első mondata a következőképpen módosul:

27. Rendszerint a gazdálkodó egység belső szervezeti és vezetési struktúrájának, valamint a menedzsment legfontosabb tagjait (például az igazgatótanácsot és az ügyvezető igazgatót) szolgáló belső pénzügyi jelentési rendszerének kell alapot biztosítania a kockázatok elsődleges forrásainak és jellegének, valamint a gazdálkodóra jellemző különböző megtérülési ráták megállapításához, és így annak meghatározásához, melyik jelentési forma elsődleges, és melyik másodlagos, az alábbi (a) és (b) albekezdésekben foglaltak kivételével: …

A 28. bekezdés harmadik mondata a következőképpen módosul:

28. … Ezért ritka esetek kivételével a gazdálkodó egység pénzügyi kimutatásaiban ugyanazon az alapon fogja bemutatni a szegmens információkat, mint a belső, a menedzsment legfontosabb tagjai részére készített jelentéseiben. …

A 33. bekezdés első mondata a következőképpen módosul:

33. E standard alapján a legtöbb gazdálkodó egység olyan szervezeti egységekként azonosítja üzleti és földrajzi szegmenseit, amelyekre vonatkozóan a menedzsment legfontosabb tagjainak vagy a rangidős operatív döntéshozónak jelent információkat, amely egyes esetekben lehet emberek csoportja is, az egyes egységek múltbeli teljesítménye értékelésének és az erőforrások jövőbeni elosztásáról szóló döntések meghozatalának elősegítése érdekében. …

C5 Az IAS 17 *Lízingek* standard 31. bekezdésében az „IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és Bemutatás*" helyébe az „IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek*" lép, a 35., 47. és az 56. bekezdésben az „IAS 32" helyébe az „IFRS 7" lép.

C6 Az IAS 33 *Egy részvényre jutó nyereség* standard 72. bekezdésében az „IAS 32" helyébe az „IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standard" lép.

C7 A (2005 áprilisában módosított) IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* standard az alábbiak szerint módosul.

A 1. bekezdés a következőképpen módosul:

1 A jelen standard célja, hogy megállapítsa a pénzügyi eszközökkel, pénzügyi kötelezettségekkel, valamint egyes, nem pénzügyi tételek adás-vételével kapcsolatos megjelenítési, értékelési alapelveket. A pénzügyi instrumentumokra vonatkozó információk bemutatására vonatkozó előírások az IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Bemutatás* standardban találhatók. A pénzügyi instrumentumokra vonatkozó információk közzétételének követelményei az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standardban találhatók.

A 45. bekezdésben az „IAS 32" helyébe az „IFRS 7" lép.

A 48. bekezdés a következőképpen módosul:

48. Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség valós értékének a jelen standard, az IAS 32 vagy az IFRS 7 alkalmazásának céljából történő megállapításakor a gazdálkodó egységnek az A Függelék AG69–AG82 bekezdéseit kell alkalmaznia.

C8 A (2005 júniusában módosított) IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* standard az alábbiak szerint módosul.

A 9. bekezdésben, a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség meghatározása a következőképpen módosul:

… Az IFRS 7 9–11. és B4 bekezdései közzétételeket írnak elő a gazdálkodó egységnek azokra a pénzügyi eszközökre és pénzügyi kötelezettségekre vonatkozóan, amelyeket a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelölt meg, …

C9 Az IFRS 1 *A Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok első alkalmazása* standardban a 36A bekezdés módosul, és beszúrásra kerül egy címsor, valamint a 36C bekezdés, a következőknek megfelelően:

36A Az IFRS-ekre 2006. január 1-je előtt áttérő gazdálkodó egységnek az első IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásaiban legalább egy évre visszamenően összehasonlító információkat kell bemutatnia, de ezen összehasonlító információknak nem kell megfelelniük az IAS 32, IAS 39 vagy IFRS 4 standardokban előírtaknak. Az a gazdálkodó egység, amely az IAS 32, IAS 39 vagy IFRS 4 standardokban előírtakat nem teljesítő összehasonlító információk bemutatását választja, az áttérés első évében köteles:

(a) a korábbi számviteli szabályozása megjelenítési és értékelési követelményeit alkalmazni azokban az összehasonlító információkban, amelyek az IAS 32 és az IAS 39 hatókörébe tartozó pénzügyi instrumentumokra és az IFRS 4 hatókörébe tartozó biztosítási szerződésekre vonatkoznak.

…

Azon gazdálkodó egységek esetében, amelyek az IAS 32, az IAS 39 és az IFRS 4 standardokban előírtakat nem teljesítő összehasonlító információk bemutatását választják, az „IFRS-ekre való áttérés időpontjára" történő hivatkozások az első IFRS-ek szerinti beszámolási időszak kezdetét jelentik, de csak az említett standardok esetében. Ezeknek a gazdálkodó egységeknek meg kell felelniük az IAS 1 15. bekezdésének (c) pontjában foglalt arra vonatkozó követelménynek, hogy további közzétételeket nyújtsanak, ha az IFRS-ek meghatározott követelményeinek teljesítése nem elégséges annak biztosításához, hogy a felhasználók megértsék az egyes ügyletek, egyéb események és körülmények által a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére és pénzügyi teljesítményére gyakorolt hatást.

Felmentés az IFRS 7-re vonatkozó összehasonlító közzétételek biztosításának kötelezettsége alól

36C Annak a gazdálkodó egységnek, amely az IFRS-ekre 2006. január 1-je előtt tér át és úgy dönt, hogy az első IFRS-ek szerinti pénzügyi kimutatásaiban az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standardot alkalmazza, nem kell az IFRS 7-ben előírt összehasonlító közzétételeket bemutatnia az említett pénzügyi kimutatásaiban.

C10 Az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standard a következőképpen módosul:

A 2. bekezdés (b) pontja a következőképpen módosul:

(b) az általa kibocsátott pénzügyi instrumentumok, amelyek *diszkrecionális részesedési jellemzővel* rendelkeznek (lásd a 35. bekezdést). Az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standard írja elő a pénzügyi instrumentumokra vonatkozó közzétételi kötelezettségeket, melybe az ilyen jellemzőkkel rendelkező pénzügyi instrumentumok is beletartoznak.

A 35. bekezdés (d) pontja beszúrásra kerül a következőképpen:

(d) noha ezek a szerződések pénzügyi instrumentumok, a diszkrecionális részesedési jellemzővel rendelkező szerződésekre az IFRS 7 19. bekezdésének (b) pontját alkalmazó kibocsátónak közzé kell tennie a nyereségben vagy veszteségben elszámolt összes kamatráfordítást, de ezeket a kamatráfordításokat nem köteles az effektív kamatláb módszer használatával kiszámítani.

A 37. bekezdés után a címsor, valamint a 38. és 39. bekezdés módosulnak, és beszúrásra kerül a 39A bekezdés, a következőknek megfelelően:

A biztosítási szerződésekből eredő kockázatok jellege és mértéke

38. A biztosítónak közzé kell tennie azokat az információkat, amelyek képessé teszik a pénzügyi kimutatásai felhasználóit a biztosítási szerződésekből eredő kockázatok jellegének és mértékének értékelésére.

39. A 38. bekezdésnek való megfelelés biztosítására, a biztosítónak közzé kell tennie:

(a) a biztosítási szerződésekből eredő kockázatok kezelésének céljait, politikáit és eljárásait, valamint az e kockázatok kezelésére használt módszereket;

(b) [Törölve]

(c) információt a *biztosítási kockázat*ról (a viszontbiztosítás általi kockázat csökkentés előtt és után), beleértve az alábbiakra vonatkozó információkat:

(i) a biztosítási kockázattal szembeni érzékenység (lásd a 39A bekezdést).

(ii) a biztosítási kockázat koncentrálódásai, ideértve annak ismertetését, a menedzsment hogyan határozza meg a koncentrálódásokat, valamint azon közös jellemzők (például a biztosított esemény típusa, a földrajzi térség, vagy a pénznem) ismertetését is, amelyek azonosítják az egyes koncentrálódásokat.

(iii) a tényleges kárigények, összehasonlítva a korábbi becslésekkel (azaz a kárigények alakulása). A kárigények alakulására vonatkozó közzétételnek azon legkorábbi időszakra kell visszamennie, amelyben az első olyan jelentős kárigény bekövetkezett, amelyre vonatkozóan még mindig bizonytalanság áll fenn a kárkifizetések összegét és ütemezését illetően, de maximum tíz évre visszamenőleg. A biztosítónak nem kell közzétennie ezen információkat az olyan kárigényekre vonatkozóan, amelyeknél a kárigény kifizetések összegére és ütemezésére vonatkozó bizonytalanság tipikusan egy éven belül megoldódik.

(d) a hitelkockázatra, likviditási kockázatra és piaci kockázatra vonatkozó információkat, amelyeket az IFRS 7 31–42. bekezdései írnának elő, ha a biztosítási szerződések az IFRS 7 hatókörébe tartoznának. Azonban:

(i) a biztosítónak nem kell az IFRS 7 39. bekezdésének (a) pontjában előírt lejárati elemzést közzétennie, ha ehelyett a megjelenített biztosítási kötelezettségekből származó nettó pénzkiáramlások becsült időpontjára vonatkozóan tesz közzé információkat. Ez történhet a mérlegben megjelenített összegek elemzése formájában, a becsült időpontok szerinti bontásnak megfelelően.

(ii) ha a biztosító egy másik módszert – például beágyazott érték elemzést – alkalmaz a piaci feltételekkel szembeni érzékenység kezelésére, akkor ezt az érzékenységi vizsgálatot használhatja az IFRS 7 40. bekezdése (a) pontja követelményének teljesítésére. A biztosítónak ilyenkor az IFRS 7 41. bekezdésében előírt közzétételeket is meg kell tennie.

(e) információt az alap biztosítási szerződésbe beágyazott származékos termékek kamatláb kockázatnak vagy piaci kockázatnak való kitettségéről, amennyiben a biztosítónak nem kell a beágyazott származékos termékeket valós értéken értékelnie, és nem is értékeli azokat valós értéken.

39A A 39. bekezdés (b) pontja (i) alpontja követelményeinek teljesítésére a biztosítónak közzé kell tennie az (a) vagy (b) pontban foglaltakat, az alábbiak szerint:

(a) egy érzékenységi vizsgálatot arról, hogyan változott volna a nyereség vagy veszteség és a saját tőke, ha a beszámolási fordulónapon ésszerűen lehetséges változások álltak volna be a releváns kockázati változóban; az érzékenységi vizsgálat során alkalmazott módszereket és feltételezéseket; valamint az alkalmazott módszerek és feltételezések változásait az előző időszakhoz képest. Ha a biztosító azonban egy másik módszert – például beágyazott érték elemzést – alkalmaz a piaci feltételekkel szembeni érzékenység kezelésére, akkor ezt a követelményt ezen alternatív érzékenységi vizsgálat, valamint az IFRS 7 41. bekezdésében előírtak közzétételével teljesítheti.

(b) az érzékenységre vonatkozó kvalitatív információkat, valamint a biztosítási szerződések azon feltételeit, amelyek jelentős befolyással vannak a biztosító jövőbeni cash flow-inak összegére, időpontjára és bizonytalanságára.

D FÜGGELÉK

Az IFRS 7 módosításai, amennyiben az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés standard *A valós érték opció* című módosításait nem alkalmazzák

2005 júniusában a Testület kibocsátotta az IAS 39 Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés standard A valós érték opció *című módosításait, amelyeket a 2006. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmazni*. Ha a gazdálkodó egység 2006. január 1-je előtt kezdődő éves időszakokra alkalmazza az IFRS 7-et, és nem alkalmazza az IAS 39 említett módosításait, az IFRS 7-et ezen időszakra nézve a következőképpen kell módosítania. *A módosított bekezdésekben az új szöveget aláhúzás, a törölt szöveget áthúzás jelzi.*

D1 A 9. és 11. bekezdést megelőző címsor a következőképpen módosul, a 9. bekezdés törlésre kerül.

A nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

11. A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie:

(a) a 10. bekezdés (a) pontjában megfogalmazott követelményeknek való megfelelés érdekében alkalmazott módszereket.

(b) ha a gazdálkodó egység úgy ítéli meg, hogy az általa a 10. bekezdés (a) pontjában foglalt követelményeknek való megfelelés érdekében nyújtott közzététel nem tükrözi hűen a pénzügyi kötelezettség valós értékében a hitelkockázati változások következtében bekövetkező változásokat, akkor közzé kell tennie az ezen következtetéshez vezető okokat és az általa fontosnak ítélt tényezőket.

A B5 bekezdés (a) pontja a következőképpen módosul:

(a) a pénzügyi eszközök vagy pénzügyi kötelezettségek nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként való megjelölésének kritériumai a kezdeti megjelenítéskor.

Módosítások az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása standardhoz*

Ez a dokumentum ismerteti az IAS 1 *A pénzügyi kimutatások prezentálása* standard módosításait. A módosítások véglegesítenek néhány olyan javaslatot, amelyek a 2004 júliusában közzétett ED7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* nyilvános tervezetben szerepeltek. Az ED7 többi javaslata az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standardban került véglegesítésre.

A gazdálkodó egységeknek az e dokumentumban szereplő módosításokat a 2007. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmazniuk. A korábbi alkalmazás javasolt.

A standard kiegészül az alábbi címsorral és a 124A–124C bekezdésekkel.

Tőke

124A A gazdálkodó egységnek közzé kell tennie azokat az információkat, amelyek a pénzügyi kimutatások felhasználói számára lehetővé teszik a gazdálkodó egység tőkekezelésre vonatkozó célkitűzéseinek, politikáinak és eljárásainak értékelését.

124B A 124A bekezdésnek való megfelelés érdekében a gazdálkodó egység a következőket teszi közzé:

(a) kvalitatív információk a tőkekezelésre vonatkozó célkitűzéseiről, politikáiról és eljárásairól, ideértve (de nem csak) a következőket:

(i) annak ismertetése, hogy a gazdálkodó egység mit kezel tőkeként;

(ii) ha a gazdálkodó egységre külsőleg előírt tőkekövetelmények vonatkoznak, e követelmények jellege, és az, hogy ezeket a követelményeket hogyan építik be a tőkekezelésbe;

valamint

(iii) az, hogy a gazdálkodó egység hogyan teljesíti a tőkekezelésre vonatkozó célkitűzéseit.

(b) összefoglaló számszerűsített adatok arról, amit tőkeként kezel. Egyes gazdálkodó egységek a tőke részének tekintenek egyes pénzügyi kötelezettségeket (pl. a hátrasorolt adósságok egyes formáit). Más gazdálkodó egységek a tőkét úgy tekintik, mint ami nem foglal magában egyes saját tőke elemeket (pl. a cash flow fedezeti ügyletekből származó elemeket).

(c) az (a)-ban és (b)-ben az előző időszak óta bekövetkezett bármely változás.

(d) az, hogy a gazdálkodó egység az időszak során teljesített-e rá vonatkozó külsőleg előírt tőkekövetelményeket.

(e) amennyiben a gazdálkodó egység nem teljesítette az ilyen külsőleg előírt tőkekövetelményeket, a nem teljesítés következményeinek ismertetése.

Ezen közzétételek alapját azon információknak kell képezniük, amelyeket a gazdálkodó egység menedzsmentjének legfontosabb tagjai belső forrásokból megkapnak.

124C A gazdálkodó egység különféle módokon kezelheti a tőkét, és számos különböző tőkekövetelmény vonatkozhat rá. Egy konglomerátum például magában foglalhat biztosítási- és banktevékenységeket folytató gazdálkodó egységeket, és ezek a gazdálkodó egységek különböző államokban is működhetnek. Amennyiben a tőkekövetelmények és a tőkekezelés módjának összevont közzététele nem biztosítana hasznos információkat vagy torzítja a pénzügyi kimutatások felhasználójának a gazdálkodó egység tőkeforrásairól alkotott képét, a gazdálkodó egységnek a rá vonatkozó minden egyes tőkekövetelményre nézve elkülönített információkat kell közzétennie.

Nemzetközi pénzügyi beszámolási standardok módosításai

IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés*

IFRS 4 *Biztosítási szerződések*

Pénzügyi garancia szerződések

STANDARDOK MÓDOSÍTÁSAI

Ez a dokumentum ismerteti az IAS 39 *Pénzügyi instrumentumok: Megjelenítés és értékelés* és az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standardok módosításait, valamint az IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás*, és az IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek* standardok ebből fakadó módosításait. Ez a dokumentum emellett tartalmazza az IAS 39-hez és az IFRS 4-hez tartozó „A következtetések alapjai"-nak, az IFRS 4 Bevezetési útmutatójának, valamint az IAS 37 *Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések* standard C Függelékének módosításait is. A módosítások azoknak a javaslatoknak az eredményei, amelyek az IAS 39 és az IFRS 4 javasolt módosításai – *Pénzügyi garancia szerződések és hitelbiztosítás* című, 2004 júliusában közzétett nyilvános tervezetben szerepeltek.

A gazdálkodó egységeknek e módosításokat a 2006. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmazniuk. A korábbi alkalmazás javasolt. Ha a gazdálkodó egységek ennél korábbi időszakra alkalmazzák ezeket a módosításokat, ezt a tényt közzé kell tenniük.

AZ IAS 39 MÓDOSÍTÁSAI

A standard 3. bekezdése törlésre kerül, a 2. bekezdés (e) pontja, a 2. bekezdés (h) pontja, a 4. és a 47. bekezdések módosulnak. A 9. bekezdésben a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettség fogalma módosul, az új fogalom közvetlenül az értékesíthető pénzügyi eszközök fogalma után kerül beillesztésre. Az AG4 bekezdés új számozása AG3A, az AG4A bekezdés módosul, új száma AG4 lesz. AG4A és 103B számú új bekezdésekkel bővül a standard.

Az áttekinthetőség kedvéért az alábbiakban szerepel a 43. bekezdés is, de az nem módosul.

A 2. bekezdés (h) pontjának és a 47. bekezdés (d) pontjának módosításaival az egyes hitelnyújtási elkötelezettségekre vonatkozó értékelési követelmények átkerülnek a standardnak a hatókörrel foglalkozó részéből az értékeléssel foglalkozó részébe, de a követelmények nem változnak.

2. A jelen standardot kell alkalmaznia valamennyi gazdálkodó egységnek valamennyi típusú pénzügyi instrumentumára, az alábbi kivételekkel:

…

(e) olyan jogok és kötelmek, amelyek (i) az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standardban meghatározott biztosítási szerződés alapján keletkeznek, és amelyek nem a pénzügyi garancia szerződés (9) bekezdésben található fogalmának megfelelő biztosítási szerződés alapján keletkező kibocsátói jogok és kötelmek, vagy amelyek (ii) diszkrecionális részesedési jellemzőt tartalmazó szerződés alapján keletkeznek és így az IFRS 4 hatókörébe tartoznak. Ezt a standardot kell azonban alkalmazni az IFRS 4 hatókörébe tartozó szerződésekbe beágyazott származékos termékekre, amennyiben a származékos termék maga nem az IFRS 4 hatókörébe tartozó szerződés (lásd a 10–13. bekezdést és az A függelék AG27–AG33 bekezdéseit). Ezen felül, ha a pénzügyi garancia szerződések kibocsátója korábban kifejezetten kijelentette, hogy ezeket a szerződéseket biztosítási szerződéseknek tekinti, és ha azokra a biztosítási szerződésekre vonatkozó elszámolást alkalmazta, a kibocsátó választhat, hogy vagy ezt a standardot, vagy az IFRS 4-et alkalmazza az ilyen pénzügyi garancia szerződésekre (lásd az AG4 és AG4A bekezdéseket). A kibocsátó minden egyes szerződés esetében külön választhat, de ezt a választást egyetlen szerződésnél sem lehet megmásítani.

…

(h) a (4) bekezdésben ismertetett hitelnyújtási elkötelezettségektől eltérő egyéb hitelnyújtási elkötelezettségek. A hitelnyújtási elkötelezettségek kibocsátójának az IAS 37-et kell alkalmaznia azokra a hitelnyújtási elkötelezettségekre, amelyek nem tartoznak e standard hatókörébe. E standard kivezetésre vonatkozó rendelkezéseit (lásd a 15–42. bekezdést és az A függelék AG36–AG63 bekezdéseit) azonban valamennyi hitelnyújtási elkötelezettségre alkalmazni kell.

4. A következő hitelnyújtási elkötelezettségek tartoznak e standard hatókörébe:

(a) azok a hitelnyújtási elkötelezettségek, amelyeket a gazdálkodó egység a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekként jelöl meg. Annak a gazdálkodó egységnek, amely a múltban rendszerint röviddel a kötelezettségek keletkeztetése után értékesítette a hitelnyújtási elkötelezettségeiből eredő eszközöket, az egy adott osztályba tartozó valamennyi hitelnyújtási elkötelezettségére alkalmaznia kell ezt a standardot.

(b) azok a hitelnyújtási elkötelezettségek, amelyeket nettó módon készpénzzel, vagy egyéb pénzügyi instrumentum leszállítása vagy kibocsátása révén lehet teljesíteni. Ezek a hitelnyújtási elkötelezettségek származékos termékek. A hitelnyújtási elkötelezettséget nem lehet nettó módon teljesítettnek tekinteni pusztán amiatt, hogy a hitelt részletekben fizetik ki (például építésre szóló jelzáloghitel, amelyet az építés előrehaladásával összhangban, részletekben fizetnek ki).

(c) elkötelezettségek a piaci kamatlábnál alacsonyabb kamatláb melletti hitelnyújtásra. A 47. bekezdés (d) pontja meghatározza az ezen hitelnyújtási elkötelezettségekből származó kötelezettségek későbbi értékelését.

9. …

A pénzügyi instrumentumok négy kategóriájának fogalmai

A *nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség* olyan pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség, amely megfelel az alábbi kritériumok valamelyikének.

(a) Az kereskedési céllal tartottként van besorolva. A pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kereskedési céllal tartottnak minősül, ha:

…

(iii) egy származékos termék (kivéve az olyan származékos terméket, amely pénzügyi garancia szerződés, vagy amely egy megjelölt és hatékony fedezeti instrumentum).

…

A pénzügyi garancia szerződés fogalma

A *pénzügyi garancia szerződés* olyan szerződés, amely a kibocsátónak meghatározott fizetések teljesítését írja elő a tulajdonos abból adódó veszteségének megtérítésére, hogy egy meghatározott adós esedékességkor nem fizet az adósságinstrumentum eredeti vagy módosított feltételeivel összhangban.

…

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek kezdeti értékelése

43. Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kezdeti megjelenítésekor a gazdálkodó egységnek azt annak valós értékén kell értékelnie, továbbá, amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt, hozzá kell adni azon tranzakciós költségeket, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség megszerzéséhez vagy kibocsátásához.

A pénzügyi kötelezettségek későbbi értékelése

47. A kezdeti megjelenítést követően a gazdálkodó egységnek minden pénzügyi kötelezettséget amortizált bekerülési értéken kell értékelnie az effektív kamatláb módszer használatával, kivéve:

(a) a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségeket. Az ilyen kötelezettségeket, ideértve a kötelezettségnek minősülő származékos termékeket is, valós értéken kell értékelni, kivéve az olyan nem jegyzett tőkeinstrumentumhoz kapcsolódó, és azok átadásával teljesítendő származékos kötelezettségeket, amelyek valós értékét nem lehet megbízhatóan meghatározni, melyeket bekerülési értéken kell értékelni.

(b) azokat a pénzügyi kötelezettségeket, amelyek akkor keletkeznek, amikor a pénzügyi eszköz átadása nem felel meg a kivezetés feltételeinek, vagy amikor a folytatódó részvétel megközelítést kell alkalmazni. E pénzügyi kötelezettségek értékelésére a 29. és 31. bekezdéseket kell alkalmazni.

(c) a 9. bekezdésben meghatározott pénzügyi garancia szerződéseket. A kezdeti megjelenítést követően a szerződés kibocsátója a szerződést a következők közül a magasabbik értéken kell, hogy értékelje (kivéve, amikor a 47. bekezdés (a) vagy (b) pontját kell alkalmazni):

(i) az IAS 37 *Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések* standarddal összhangban meghatározott összeg;

illetve

(ii) a kezdetben megjelenített összeg (lásd a 43. bekezdést), csökkentve adott esetben az IAS 18 *Bevételek* standarddal összhangban elszámolt halmozott amortizációval.

(d) elkötelezettségek a piaci kamatlábnál alacsonyabb kamatláb melletti hitelnyújtásra. A kezdeti megjelenítést követően az ilyen elkötelezettség kibocsátója az elkötelezettséget a következők közül a magasabbik értéken kell, hogy értékelje (kivéve, amikor a 47. bekezdés (a) pontját kell alkalmazni):

(i) az IAS 37-tel összhangban meghatározott összeg;

illetve

(ii) a kezdetben megjelenített összeg (lásd a 43. bekezdést), csökkentve adott esetben az IAS 18-cal összhangban elszámolt halmozott amortizációval.

A fedezett tételként megjelölt pénzügyi kötelezettségekre a 89–102. bekezdések fedezeti elszámolási követelményeit kell alkalmazni.

AG4 A pénzügyi garancia szerződések jogi formája különböző lehet, mint például garancia, a hitellevél néhány típusa, hitelmulasztási szerződés vagy biztosítási szerződés. Számviteli kezelésük nem függ a jogi formájuktól. Az alábbiak példák a megfelelő kezelésre (lásd a 2. bekezdés (e) pontját):

(a) Bár jelentős átadott kockázat esetén a pénzügyi garancia szerződés megfelel a biztosítási szerződés IFRS 4-ben szereplő fogalmának, a kibocsátó ezt a standardot alkalmazza. Mindazonáltal, ha a kibocsátó korábban kifejezetten kijelentette, hogy ezeket a szerződéseket biztosítási szerződéseknek tekinti és azokra a biztosítási szerződésekre vonatkozó elszámolást alkalmazta, a kibocsátó választhat, hogy vagy ezt a standardot, vagy az IFRS 4-et alkalmazza az ilyen pénzügyi garancia szerződésekre. Amennyiben ezt a standardot alkalmazza, a 43. bekezdés előírja a kibocsátónak, hogy a pénzügyi garancia szerződést kezdetben valós értéken jelenítse meg. Ha a pénzügyi garancia szerződést szokásos piaci feltételekkel kötött különálló ügylet keretében nem kapcsolt fél részére bocsátották ki, a szerződés kibocsátáskori valós értéke valószínűsíthetően egyenlő a kapott biztosítási díjjal, kivéve, ha ennek ellenkezőjére van bizonyíték. A későbbiekben, kivéve ha a pénzügyi garancia szerződést kibocsátásakor a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékeltként jelölték meg, vagy ha a 29–37. és AG47–AG52 bekezdések vonatkoznak rájuk (amikor a pénzügyi eszköz átadása nem felel meg a kivezetés feltételeinek vagy amikor a folytatódó részvétel megközelítést alkalmazzák), a kibocsátó a szerződést a következők közül a magasabbik értéken értékeli:

(i) az IAS 37-tel összhangban meghatározott összeg;

illetve

(ii) a kezdetben megjelenített összeg, csökkentve adott esetben az IAS 18-cal összhangban elszámolt halmozott amortizációval (lásd a 47. bekezdés (c) pontját).

(b) Egyes hitellel kapcsolatos garanciák nem írják elő a fizetés előfeltételeként, hogy a tulajdonos ki legyen téve annak kockázatának, és hogy felmerüljön nála abból származó veszteség, hogy az adós a garantált eszközre vonatkozóan esedékességkor nem fizet. Ilyen például az a garancia, amely fizetést ír elő egy meghatározott hitelminősítés vagy hitelindex változásának esetén. Ezek a garanciák nem a jelen standardban meghatározott pénzügyi garancia szerződések, és nem az IFRS 4-ben meghatározott biztosítási szerződések. Az ilyen garanciák származékos termékek és a kibocsátó ezekre a jelen standardot alkalmazza.

(c) Amennyiben a pénzügyi garancia szerződést áruk értékesítésével kapcsolatban bocsátották ki, a kibocsátónak az IAS 18-at kell alkalmaznia annak meghatározása során, hogy mikor számolja el a garanciából és az áruk értékesítéséből származó bevételeket.

AG4A Azok a kijelentések, amelyek szerint a kibocsátó a szerződéseket biztosítási szerződéseknek tekinti, jellemző módon a kibocsátó ügyfelekkel és felügyeleti szervekkel folytatott kommunikációjában, a szerződésekben, az üzleti dokumentációkban és a pénzügyi kimutatásokban találhatók meg. A biztosítási szerződésekre ezen kívül gyakran olyan számviteli előírások vonatkoznak, amelyek különböznek az egyéb típusú ügyletekre (mint például bankok vagy kereskedelmi vállalatok által kibocsátott szerződésekre) vonatkozó számviteli előírásoktól. A kibocsátó pénzügyi kimutatásai ilyenkor rendszerint tartalmaznak egy kijelentést arról, hogy a kibocsátó ezeket a számviteli előírásokat alkalmazta.

103B „A *pénzügyi garancia szerződések* (az IAS 39 és az IFRS 4 módosításai)", amelyet 2005 augusztusában bocsátottak ki, módosította a 2. bekezdés (e) és (h) pontját, valamint a 4., a 47. és az AG4 bekezdéseket, beépítette az AG4A bekezdést, a 9. bekezdést kibővítette a pénzügyi garancia szerződésekre vonatkozó új definícióval, és törölte a 3. bekezdést. A gazdálkodó egységnek ezeket a módosításokat a 2006. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás javasolt. Ha a gazdálkodó egység ezeket a változásokat egy korábbi időszakra alkalmazza, ezt a tényt közzé kell tennie, és ezzel egy időben az IAS 32 és az IFRS 4 kapcsolódó módosításait is alkalmaznia kell.

AZ IFRS 4 MÓDOSÍTÁSAI

A következők szerint módosul a 4. bekezdés (d) pontja, a B18 bekezdés (g) pontja és a B19 bekezdés (f) pontja, beszúrásra kerül a 41A bekezdés, az A Függelékbe pedig a valós érték fogalma után és a pénzügyi kockázat fogalma előtt beszúrásra kerül a pénzügyi garancia szerződés meghatározása.

4. A gazdálkodó egységnek nem kell alkalmaznia a jelen IFRS-t:

…

(d) a pénzügyi garancia szerződésekre, kivéve ha a kibocsátó korábban kifejezetten kijelentette, hogy ezeket a szerződéseket biztosítási szerződéseknek tekinti és azokra a biztosítási szerződésekre vonatkozó elszámolást alkalmazta, ekkor ugyanis a kibocsátó választhat, hogy vagy az IAS 39-et és az IAS 32-t, vagy ezt a standardot alkalmazza az ilyen pénzügyi garancia szerződésekre. A kibocsátó minden egyes szerződés esetében külön választhat, de ezt a választást egyetlen szerződésnél sem lehet megmásítani.

41A „A *pénzügyi garancia szerződések* (az IAS 39 és az IFRS 4 módosításai)", amelyet 2005 augusztusában bocsátottak ki, módosította a 4. bekezdés (d) pontját, a B18 bekezdés (g) pontját és a B19 bekezdés (f) pontját. A gazdálkodó egységnek ezeket a módosításokat a 2006. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás javasolt. Ha a gazdálkodó egység ezeket a változásokat egy korábbi időszakra alkalmazza, ezt a tényt közzé kell tennie, és ezzel egy időben az IAS 39 és az IAS 32 kapcsolódó módosításait is alkalmaznia kell.

A FÜGGELÉK

Meghatározott kifejezések

Pénzügyi garancia szerződés Olyan szerződés, amely a kibocsátónak meghatározott fizetések teljesítését írja elő a tulajdonos abból adódó veszteségének megtérítésére, hogy egy meghatározott adós esedékességkor nem fizet az adósságinstrumentum eredeti vagy módosított feltételeivel összhangban.

B FÜGGELÉK

B18 Az alábbiak példák olyan szerződésekre, amelyek biztosítási szerződésnek minősülnek, amennyiben a biztosítási kockázat átadása jelentős:

…

(g) hitelbiztosítás, amely előírja a kibocsátó számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen, hogy a birtokost olyan kárért kártalanítsa, ami amiatt merült fel, mert egy meghatározott adós a hitel instrumentum eredeti vagy módosított feltételei szerinti esedékességi időpontban nem teljesíti a kifizetést. E szerződések jogi formája különböző lehet, mint például garancia, a hitellevél néhány típusa, hitelmulasztási származékos szerződés vagy biztosítási szerződés. Bár ezek a szerződések megfelelnek a biztosítási szerződés meghatározásának, egyúttal azonban teljesítik a pénzügyi garancia szerződés IAS 39 szerinti fogalmát is, és az IAS 32 valamint az IAS 39 hatókörébe tartoznak, nem pedig ezen IFRS hatókörébe (lásd a 4. bekezdés (d) pontját). Mindazonáltal, ha a pénzügyi garancia szerződések kibocsátója korábban kifejezetten kijelentette, hogy ezeket a szerződéseket biztosítási szerződéseknek tekinti és azokra a biztosítási szerződésekre vonatkozó elszámolást alkalmazta, a kibocsátó választhat, hogy vagy az IAS 39-et és az IAS 32-t, vagy ezt a standardot alkalmazza az ilyen pénzügyi garancia szerződésekre.

B19 Az alábbiak példák olyan tételekre, amelyek nem minősülnek biztosítási szerződésnek:

…

(f) olyan hitellel kapcsolatos garancia (vagy hitellevél, hitelmulasztási származékos szerződés, vagy hitelbiztosítási szerződés), amely akkor is előírja a kifizetést, ha a kötvénytulajdonosnál nem merült fel veszteség amiatt, hogy az adós nem teljesítette fizetési kötelezettségét annak esedékessé válásakor (lásd az IAS 39-et).

EGYÉB STANDARDOK MÓDOSÍTÁSAI

A gazdálkodó egységeknek az IAS 32 (és ha már alkalmazzák az IFRS 7-et, az IFRS 7) alábbi szükségszerű módosításait is alkalmazniuk kell, amikor az IAS 39 és az IFRS 4 kapcsolódó módosításait alkalmazzák.

IAS 32 *Pénzügyi instrumentumok: Közzététel és bemutatás*

A 4. bekezdés (d) pontja és a 12. bekezdés az alábbiak szerint módosul:

4. Ezt a standardot valamennyi gazdálkodó egységnek alkalmaznia kell a pénzügyi instrumentumok valamennyi típusára, kivéve:

…

(d) a biztosítási szerződéseket, ahogy azokat az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standard meghatározza. Ezt a standardot azonban alkalmazni kell a biztosítási szerződésekbe beágyazott származékos termékekre, ha az IAS 39 ezekre vonatkozóan elkülönített elszámolást ír elő a gazdálkodó egységnek. A kibocsátónak ezen felül ezt a standardot kell alkalmaznia a pénzügyi garancia szerződésekre, ha a kibocsátó a szerződések megjelenítésekor és értékelésekor az IAS 39-et alkalmazza, de az IFRS 4-et kell a szerződésekre alkalmaznia, ha a kibocsátó a szerződések megjelenítésére és értékelésére – az IFRS 4 4. bekezdésének (d) pontjával összhangban – az IFRS 4-et választotta.

12. A következő fogalmak meghatározása az IAS 39 9. bekezdésében található, és ezeket ez a standard az IAS 39-ben meghatározott jelentésüknek megfelelően alkalmazza.

…

– a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség

– pénzügyi garancia szerződés

– biztos elkötelezettség

…

IFRS 7 *Pénzügyi instrumentumok: Közzétételek*

Az IFRS 7 3. bekezdésének (d) pontja, és a fogalommeghatározásoknak az IFRS 7 A Függelékében található jegyzéke ugyanúgy módosul, mint az IAS 32, az alábbiak szerint:

3. Ezt az IFRS-t valamennyi gazdálkodó egységnek alkalmaznia kell a pénzügyi instrumentumok valamennyi típusára, kivéve:

…

(d) a biztosítási szerződéseket, ahogy azokat az IFRS 4 *Biztosítási szerződések* standard meghatározza. Ezt az IFRS-t azonban alkalmazni kell a biztosítási szerződésekbe beágyazott származékos termékekre, ha az IAS 39 ezekre vonatkozóan elkülönített elszámolást ír elő a gazdálkodó egységnek. A kibocsátónak ezen felül ezt az IFRS-t kell alkalmaznia a *pénzügyi garancia szerződésekre*, ha a kibocsátó a szerződések megjelenítésekor és értékelésekor az IAS 39-et alkalmazza, de az IFRS 4-et kell a szerződésekre alkalmaznia, ha a kibocsátó a szerződések megjelenítésére és értékelésére – az IFRS 4 4. bekezdésének (d) pontjával összhangban – az IFRS 4-et választotta.

A FÜGGELÉK

Fogalommeghatározások

…

A következő fogalmak meghatározása az IAS 32 11. bekezdésében vagy az IAS 39 9. bekezdésében található, ezeket az IFRS az IAS 32-ben és az IAS 39-ben meghatározott jelentésüknek megfelelően alkalmazza.

…

– a nyereséggel vagy veszteséggel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség

– pénzügyi garancia szerződés

– kereskedési céllal tartott pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség

…

Hivatkozások, amelyeket aktualizálni kell, amikor a gazdálkodó egység az IFRS 7-et alkalmazza

Amikor a gazdálkodó egység az IFRS 7-et alkalmazza, az IAS 32-re történő hivatkozásokat az IFRS 7-re történő hivatkozások váltják fel a következő – az e dokumentum által beillesztett vagy módosított – bekezdésekben:

– IAS 39, 103B bekezdés

– IFRS 4, a 4. bekezdés (d) pontja és a 41A bekezdés, valamint a B függelék B18 bekezdésének (g) pontja (két hivatkozás)

IFRIC 6 ÉRTELMEZÉS

Bizonyos piacon való részvételből eredő kötelezettségek – Hulladék elektromos és elektronikus berendezések

HIVATKOZÁSOK

– IAS 8 *Számviteli politika, a számviteli becslések változásai és hibák*

– IAS 37 *Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések*

HÁTTÉR

1. Az IAS 37 standard 17. bekezdése rögzíti, hogy a kötelmet keletkeztető esemény egy olyan múltbeli esemény, amely jelenbeli kötelmet hoz létre, azt eredményezve, hogy a gazdálkodó egységnek nincs más reális lehetősége, minthogy ezt a kötelmét teljesítse.

2. Az IAS 37 standard 19. bekezdése rögzíti, hogy céltartalékként csak a „múltbeli eseményekből eredő, a gazdálkodó egység jövőbeli cselekedeteitől függetlenül létező kötelmeket" jelenítenek meg.

3. Az Európai Unió hulladék elektromos és elektronikus berendezésekről (HE és EB) szóló irányelve, amely a hulladék berendezések összegyűjtését, kezelését, hasznosítását és környezetbarát ártalmatlanítását szabályozza, kérdéseket vetett fel atekintetben, hogy a HE és EB végleges kivonásához kapcsolódó kötelezettséget mikor kell megjeleníteni. Az irányelv különbséget tesz az „új" és a „történelmi" hulladék, valamint a magánháztartásokból, és a magánháztartásoktól eltérő egyéb forrásból származó hulladék között. Az új hulladék a 2005. augusztus 13. után értékesített termékekhez kapcsolódik. Az irányelv alkalmazásában az ezen időpont előtt értékesített valamennyi háztartási berendezés történelmi hulladékot keletkeztetőnek minősül.

4. Az irányelv előírja, hogy a történelmi háztartási berendezések hulladék-kezelési költségeit az adott jellegű berendezés azon gyártóinak kell viselniük, amelyek a piacon az egyes tagállamok alkalmazandó jogszabályaiban meghatározott időszakon (mérési időszakon) keresztül jelen vannak. Az irányelv előírja, hogy valamennyi tagállamnak olyan rendszert kell létrehoznia, amelyben a költségekhez minden gyártó arányosan, „pl. az adott berendezés jellegének megfelelő piaci részesedése arányában járul hozzá".

5. Az értelmezésben használt néhány kifejezés, mint például a „piaci részesedés" vagy a „mérési időszak" nagyon eltérő módon lehetnek meghatározva az egyes tagállamok vonatkozó jogszabályaiban. A mérési időszak hossza lehet például egy év, vagy mindössze egy hónap is. A piaci részesedés mérése és a kötelezettség kiszámítására alkalmazott képletek hasonlóképpen különbözhetnek a különböző nemzeti jogszabályokban. Ezek a példák azonban csupán a kötelezettség értékelésére vannak hatással, ami nem tartozik az értelmezés hatókörébe.

HATÓKÖR

6. Ezen értelmezés iránymutatást nyújt a történelmi háztartási berendezések értékesítésével kapcsolatban felmerülő, a hulladékkezelésre az Európai Unió HE és EB irányelve szerint vonatkozó kötelezettségeknek a gyártók pénzügyi kimutatásaiban való megjelenítésére.

7. Az értelmezés nem foglalkozik sem az új hulladékokkal, sem a magánháztartásokon kívüli egyéb forrásokból származó történelmi hulladékokkal. Az e hulladékok kezeléséhez kapcsolódó kötelezettségeket az IAS 37 standard megfelelőképpen lefedi. Mindazonáltal, amennyiben a nemzeti jogszabályok hasonlóképpen kezelik a magánháztartásokból származó új hulladékot, mint a magánháztartásokból származó történelmi hulladékot, az értelmezés alapelvei alkalmazandók az IAS 8 standard 10-12. bekezdéseiben szereplő hierarchiára való hivatkozással. Az IAS 8 standard hierarchiája más olyan rendelkezések esetében is releváns, amelyek a költségekhez való hozzájárulás EU irányelvben meghatározott modelljéhez hasonló módon rónak ki kötelmeket.

TÉMA

8. Az IFRIC felkérést kapott, hogy határozza meg a HE és EB végleges kivonása kapcsán, hogy az IAS 37 14. bekezdésének (a) pontjával összhangban mi minősül kötelmet keletkeztető eseménynek a hulladékkezelési költségekre képzett céltartalék elszámolásához:

   – a történelmi háztartási berendezések előállítása vagy értékesítése?

   – a piacon való jelenlét a mérési időszakban?

   – a költségek felmerülése a hulladékkezelési tevékenységek végzése során?

KONSZENZUS

9. Az IAS 37 standard 14. bekezdésének (a) pontjával összhangban a kötelmet keletkeztető esemény a piacon való jelenlét a mérési időszak során. Következésképpen a termék előállításakor és értékesítésekor nem keletkezik a történelmi háztartási berendezések hulladék-kezelési költségeihez kapcsolódó kötelezettség. Mivel a történelmi háztartási berendezésekre vonatkozó kötelem a mérési időszak alatti piaci jelenléthez kapcsolódik, nem pedig a kivonandó termékek gyártásához vagy értékesítéséhez, nem áll fenn kötelem, hacsak a gyártónak nincs piaci részesedése a mérési időszakban. A kötelmet keletkeztető esemény időzítése független lehet attól az adott időszaktól is, amelyben a hulladékkezelési tevékenységet végzik, és amelyben a kapcsolódó költségek felmerülnek.

HATÁLYBALÉPÉS NAPJA

10. A gazdálkodó egységnek ezen értelmezést a 2005. december 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra kell alkalmaznia. A korábbi alkalmazás javasolt. Amennyiben valamely gazdálkodó egység egy 2005. december 1-je előtt kezdődő időszakra alkalmazza az értelmezést, ezt a tényt közzé kell tennie.

ÁTMENET

11. A számviteli politikák változásait az IAS 8 standarddal összhangban kell elszámolni.